

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

”Det blir bara en massa byskvaller”

*En kvantitativ studie om mediebevakningen i Malung-
Sälens kommun*

Författare: Anton Svensson och Anton Äng
Journalistikprogrammet 180p
Mittuniversitetet Sundsvall
HT 2016

Abstract

Titel: ”Det blir bara en massa byskvaller” – en kvantitativ studie om mediebevakningen i Malung-Sälens kommun.

Namn: Anton Svensson och Anton Äng

Kurs, termin och år: Journalistik GR (C), C-uppsats, HT16, 2016

Antal ord: 12 328

Problemformulering och syfte: Syftet med vår studie var att se hur befolkningen i Malung-Sälens kommun såg på den rådande mediebevakningen. Utifrån vårt case - Malung-Sälens kommun - vill vi alltså se hur tomrummet efter nedläggningarna av lokalredaktionerna såg ut och vad det har lett till, hur invånarna tycker att det förändrats sedan nedläggningarna och hur detta har påverkat deras förtroende för de lokala medierna.

Metod och material: Vi har gjort en kvantitativ studie som baserat sig på 100 telefonenkäter med invånare från Malung-Sälens kommun. 50 män- och 50 kvinnor i åldrarna 30-75.

Huvudresultat: Respondenterna i Malung-Sälens kommun är i hög grad intresserade av lokala nyheter. Det finns ett stort missnöje med den lokala mediebevakningen i kommunen, där 84 procent uppger att bevakningen försämrats sedan den sista lokalredaktionen lades ner år 2015. Det övergripande förtroendet har sjunkit och 66 procent uppger att deras förtroende har försämrats.

Nyckelord: Lokaljournalistik, Malung-Sälen, mediebevakning medieskugga, telefonenkäter

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
2. Syfte och frågeställningar	5
3. Teori och tidigare forskning	6
3.1 Vikten av lokala medier	6
3.2 Lokala medier och demokrati	7
3.3 Nära Nyheter	8
3.4 Uses and gratification	9
3.5 Publiken och medierna	10
3.6 Demokratimodellerna	11
4. Metod	13
4.1 Urval	13
4.2 Enkäten/Frågemanualen	14
4.3 Databearbetningen.....	15
4.4 Bortfall	17
4.5 Databearbetningen.....	18
4.6 Metodkritik	18
4.6.1 Reliabilitet.....	19
4.6.2 Validitet	19
4.6.3 Intersubjektivitet	19
5. Resultat och analys	20
5.1 Dagens mediebevakning i Malung-Sälen	20
5.1.1 SVT Dalarna.....	21
5.1.2 Sveriges Radio Dalarna	21
5.1.3 Dalarnas Tidningar	21
5.1.4 Dala-Demokraten	21
5.1.5 Nya Wermlands Tidning	22
5.2 Intresse för lokala medier i kommunen	22
5.3 Mediebevakningens förändring sedan 2015	25
5.4 Utrymme i lokala medier	28
5.4.1 Utrymme lokal-tv.....	28
5.4.2 Förtroende för lokal-tv	29
5.5 Utrymme och förtroende för lokalradio	30
5.5.1 Förtroende för lokalradio	31
5.6 Utrymme och förtroende för lokaltidningar	32
5.6.1 Utrymme i lokaltidningar.....	32
5.6.2 Förtroende Dala-Demokraten	33
5.6.3 Förtroende Dalarnas tidningar	35
5.6.4 Förtroende Nya Wermlands Tidning	36
5.7 Samhällsinformation	36
5.8 Vad borde det rapporteras mer om i Malung-Sälen	39
6. Slutsats och slutdiskussion	41
6.1 Slutsats.....	41
6.2 Slutdiskussion.....	43
7. Källhänvisningar	46
Bilagor	49

1. Inledning

Journalistens främsta förpliktelse är att förse medborgare med information som de fritt och självständigt kan använda sig av för att ta ställning till diverse samhällsfrågor. Ur ett demokratiskt perspektiv är det ett av de tyngsta kraven journalistiken har eftersom medierna är den viktigaste informationskällan för medborgarna (Strömbäck 2012, 281-283). De lokala nyheterna anses ha ett högt nyhetsvärde. De har de tack vare dess närhet och det faktum att dessa nyheter berör många (Nygren 2004, 298).

I kommunen Malung-Sälen, som ligger i västra Dalarna, fanns en gång i tiden fyra lokala tidningsredaktioner. I dag finns ingen av dessa kvar. Den sista lokalredaktionen - Falu-Kuriren - stängde våren 2015 (SVT, 2015). I kommunen finns för närvarande bara en journalist kvar som SVT har stationerat i norra delen av kommunen, i tätorten Sälen.

Medieskugga är ett begrepp som kommer från när rapporteringen av ett specifikt område blir ensidigt och sporadiskt, men också när rapporteringen är helt obefintlig (Nord & Nygren 2002, 32).

I Malung-Sälen där det bor 10 024 invånare var det år 2015, enligt en rapport från "Institutet för mediestudier" en svag bevakning av kommunen (Institutet för mediestudier, 2015). Faktum var att kommunen återfanns i botten i jämförelse med andra kommuner i samma storlek. Den nyligen publicerade rapporten från 2016 visar på en mer positiv trend i jämförelse med året innan.

Under november 2016 publicerade Statens offentliga utredningar (SOU) sin medieutredning. Enligt utredningen sker just nu en ökning av kommuner som står utan en lokalredaktion. Utredningen slår fast att i vissa delar av Sverige har medborgare sämre kvalitet på nyhetsförmedlingen inom sitt eget närområde. I en medborgarundersökning som SOU gjort framkommer det att fyra av tio medborgare upplever att det kan ske stora förändringar i närmiljön utan att de blivit informerade om att det skulle ske en förändring. För att medborgare ska kunna vara demokratiskt delaktiga är det en nödvändighet för medborgare att det finns journalister som bevakar händelser och skeenden, och att det är tillförlitligt samt har ett oberoende innehåll (SOU 2016, 362).

Vi har därför gjort en kvantitativ enkätstudie för ta reda på hur invånarna i Malung-Sälen upplever mediebevakningen och om kommunen befinner sig i en så kallad medieskugga. Den här studien är ett fall av den utveckling som pågått de senaste åren på den lokala mediemarknaden som vi vill visa på genom att belysa fallet Malung-Sälens kommun, dess invånare och den lokala mediebevakningen där.

Tidigare studier som gjorts på ämnet medieskugga är bland annat kandidatuppsatsen ”Varför är det så tyst om allt - Jokkmokk - en publikstudie av en kommun som lämnats i medieskugga” (Granqvist & Nilsson 2014). I den slår författarna fast att Jokkmokk - som drabbats av stängda lokalredaktioner - inte bara hamnat i en medieskugga, utan också i en demokratiskugga. En annan studie och mer djupgående än kandidatuppsatsen är boken “Medieskugga” (2002) av författarna Gunnar Nygren och Lars Nord. Boken fokuserar främst på Storstockholm och omkringliggande förorter och kranskommuner.

Med tanke på den medieutveckling som har skett i Malung-Sälen har vi nu tittat på hur invånarna ser på dagens medielandskap i kommunen.

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie var att se hur befolkningen i Malung-Sälens kommun ser på den rådande mediebevakningen. Utifrån vårt case - Malung-Sälens kommun - ville vi alltså se hur tomrummet efter nedläggningarna av lokalredaktionerna såg ut. Vad det har lett till, hur invånarna tycker att det förändrats sedan nedläggningarna och hur detta har påverkat deras förtroende för de lokala medierna. Intressant att jämföra är hur detta skiljer sig mellan olika åldersgrupper, då medieanvändningen kan se olika ut beroende på vilken typ av användning man är uppväxt med (Wadbring 2012, 303). Men det kommer först och främst vara hela befolkningen som är i fokus i denna studie.

Vi har satt upp följande frågeställningar som utgör grunden till vår studie:

- * Hur ser befolkningen på mediabevakningen i kommunen?
- * Hur tar befolkningen del av samhällsinformation?
- * Hur stort intresse finns för lokala medier i kommunen?
- * Hur ser befolkningens förtroende ut för de lokala medierna?

3. Teori och tidigare forskning

I termer av nedrustad mediebevakning fokuseras detta teori- och tidigare forskningsavsnitt på vikten av lokala medier och dess demokratiska roll. Vidare studeras hur publiken använder sig av medier och varför medier spelar en så stor roll för medborgarna.

3.1 Vikten av lokala medier

För medieredaktioner är det av grundläggande betydelse att definiera ett bevakningsområde, det behöver de göra för att visa de redaktionella prioriteringarna. För de lokala medierna innebär det att fokusera på det som är nära och välbekant. Helst ska nyheterna beröra förhållanden eller personer som finns i det för redaktionerna definierade bevakningsområdet eller dit de vet att det finns intresse från prenumeranterna (Allern 2012, 239).

Mediernas betydelse för samhället har ökat markant sedan 1960-talet. Detta till följd av samhällets omvandling: kommunerna har växt och det har lett till att medborgarna använder sig alltmer av de tjänster som kommunerna har att erbjuda. Men samtidigt har politiskt förtroendevalda i kommunerna minskat kraftigt. Det har i sin tur inneburit att gapet mellan politiker och medborgare har ökat. Det man tidigare kunde få veta av sina förtroendevalda politiker, får medborgarna i stället i dag reda på i medierna. Därför har också mediernas betydelse vuxit (Nygren 1999, 208-209).

Lokala nyheter ligger bland det mest lästa i tidningen, dessa nyheter är mer läst än vad både inrikes- och utrikesnyheter är. Det råder konsensus bland de läsarundersökningar som har gjorts på området. De lokala nyheterna tillhör vad som kallas för "primärläsning", det vill säga: den läsning som de allra flesta tar del av (Weibull, 1995a).

Lokala medier har en viss effekt på sin omgivning. Den bidrar till att höja kunskapsnivån och det har visat sig funnits stora skillnader på kunskapsnivån på en befolkning som har haft en stark lokalbevakning med ett område som har haft en sämre bevakning av det lokala.

Kommuner som inte har någon utgivningsort för medier har en betydligt svagare lokalbevakning (Nygren 2005, 72). Mellan de lokala medierna och publiken finns också ett tätt band. Dels genom de lokala mediernas roll som identitetsskapare, dels genom deras roll som lokal offentlighet. De lokala mediernas roll, gentemot både de lokala makthavarna och

medborgarna, är att tillföra ett nät som håller ihop samhället - som de rapporterar om - och som knyter diverse olika grupper till varandra och framför allt till platsen de verkar i (Nygren 2005, 75).

De lokala medierna har ett högt förtroende hos läsarna. Anledningen är att de lokala medierna befinner sig i närheten till sin publik och har varit förankrad inom täckningsområdet länge. De rapporterar också om saker som medborgarna känner till och kan identifiera sig med. Till skillnad mot vad de regionala medierna gör, som inte alls på samma sätt rapporterar eller skriver om förorter eller mindre kommuner i samma utsträckning som de lokala medierna primärt gör för sitt område. Att få uppmärksamhet i medier skapar förtroende, motsatsen skapar misstro (Nord & Nygren 2002, 190-192).

3.2 Lokala medier och demokrati

Lokala medier finns till för att informera om vad som händer i området som de kommer ut i, att granska de kommunala makthavarna och verka som ett forum för debatt för medborgarna. Deras främsta nyhetskällor kommer bland annat från kommunen. De kommunala nyheterna anses ha ett högt nyhetsvärde. Det gör de tack vare dess närhet och det faktum att dessa nyheter berör många (Nygren 2004, 298).

Undersökningar har visat att lokala medier har ett stort förtroende hos den lokala befolkningen och att de läses med stor omfattning. Mediernas bild av samhället är dock inte absolut avgörande för den lokala demokratins kvalitet, men en ensidig medierapportering kan starkt bidra till politiskt ointresse eller till och med till misstro hos medborgarna (Nord & Nygren 2002, 250).

Om lokala nyhetsmedier saknas är det dessutom mer troligt att den politiska debatten blir mindre intensiv, eftersom publiken inte kan följa med i händelserna eller tillgodose sig med kunskap, intresse eller förtroende för politiken. I stället måste medborgarna själva göra journalisternas jobb och söka efter handlingar eller annan information hos till exempel kommunen (Nord & Nygren 2002, 250).

När ett område försetts av en försvagad journalistisk bevakning kan det innebära att kunskapsklyftor och förtroendegap - som är ett problem i en demokrati - blir allt mer påtagligt (Nord & Nygren 2002, 226).

Dagens digitaliserade samhälle har möjliggjort en faktor som skulle kunna stävja demokratikrisen i kommuner där det saknas redaktioner. SOU (2016) skriver att i och med digitaliseringen har medborgaren gått från att vara en passiv mottagare till en aktiv. Med det menar de att publiken själva kan skapa innehåll och distribuera information. Denna roll, menar medieutredningen, fyller en stor demokratisk potential. Därför pekar medieutredningen på att förbättra infrastrukturen i hela landet, behovet av en god offentlighetskultur och att höja kunskapen om medier och information. Däremot ser utredningen svårigheter med att medborgare agerar journalister. Dels har det med kompetens- och trovärdighetsaspekten att göra, dels uthålligheten i den medborgarjournalistiska verksamheten (SOU 2016, 46-47).

3.3 Nära Nyheter

Boken Nära Nyheter av författarna Asp et al. (1997) har som utgångspunkt att studera kommunaljournalistik och syna mediernas betydelse i opinionsbildningen kring den offentliga sektorn.

Det har visat sig att den kommunala kunskapen står sig högt bland de som läser och intresserar sig för kommunala angelägenheter än de som inte gör det (Johansson 1997, 126).

De kommunala nyheterna har ett generellt högt läsvärde hos medborgarna, både bland dem som är politiskt intresserade men även till dem som är mindre intresserade men som har ett starkt lokalt intresse. De kommunala nyheterna står sig också högt när redaktionerna nyhetsvärderar. Dessa nyheter får en mer framskjutande roll och utrymme i tidningen (Asp 1997, 284-285).

Olika faktorer har också visat sig ha inflytande över hur flitigt man tar del av kommunala nyheter. Den första faktorn visar på att kön, ålder, boendetid på orten, utbildning och politiskt intresse kan spela roll i hur mycket en medborgare konsumerar kommunala nyheter. Den andra faktorn handlar om kopplingar mellan egna erfarenheter av det kommunala väsendet och läsning av kommunala nyheter. Den tredje faktorn handlar om tillgång till nyheter som rör den egna kommunala sfären. Det vill säga hur mediesituationen ser ut i området medborgaren bor i. Med mediesituationen menar Johansson hur mediestrukturen och det medieutbud som finns att tillgå (Johansson 1997, 44-47).

3.4 Uses and gratification

Uses and gratifications-teorin utgår ifrån att publiken söker sig aktivt och tar initiativet till att ta till sig massmedier, och att de inte agerar som passiva åskådare (Rubin & Windahl 1986, 184). Publiken söker sig till medier för att bland annat tillfredsställa vissa behov eller för att uppnå givna mål (Katz, Blumler & Gurevitch 1974, 510).

Det finns också tre typer av inriktningar som publiken eftersträvar när de vill tillfredsställa sina behov. Den första inriktningen som Blumler (1979) nämner är den kognitiva inriktningen. Den syftar till att publiken primärt söker information för att hålla sig uppdaterad om vad som händer i dess närhet, men också vad som händer runtomkring i världen. Den andra inriktningen handlar om att publiken söker sig bort från den dagliga stressen för att i stället ägna sig åt mer avkopplande och mer underhållande verksamheter. Den tredje och sista inriktningen talar om att publiken söker sig till medier för att forma sina egna personliga identiteter (Blumler 1979, 17).

Rubin (2009) nämner fem stycken antaganden som utgör en grund till uses and gratifications-teorin. Först nämner han att publikens kommunikationsbehov är ändamålsenligt och motiverat. För det andra är publiken aktiva deltagare och söker sig till medier och dess innehåll. Det tredje antagandet utgår från publikens sociala och psykologiska karaktär, samhällseliga strukturer, sociala grupper, relationer och personliga engagemang. Dessa styr vilket kommunikationsbeteende publiken har. Det fjärde antagandet syftar på att medier slåss om att få publiken att vända sig till just dem. Slutligen säger det femte antagandet att publiken oftast är mer inflytelserika än medierna i deras effektprocesser (Rubin 2009, 148).

Katz, Blumler & Gurevitch (1974) har ett liknande resonemang som Rubin. Vad som kan motivera en viss medborgare i sin strävan av att söka sig till ett visst typ av massmedium är en kombinerad form av psykologiska, sociala och miljömässiga aspekter (Katz, Blumler & Gurevitch 1974, 51).

Mediekonsumenten eller publiken kan stöta på vissa problem när medieutbudet blir mindre eller icke existerande. Då kan publiken inte agera som aktiva åskådare, när de vill tillfredsställa sina olika behov. När medieutbudet väl är stort blir det viktigt för konsumentens motiv att ta del av medier och ta del av olika innehåll och genrer (Strömbäck 2014, 73).

3.5 Publiken och medierna

Sedan 1800-talet har man kunnat tala om en massmediapublik. Men i dagens mediasamhälle har semantiken förändrats och vi talar i stället om publiken som en mer selektiv typ eller som en medskapare till innehållet. När publiken kallades för massmedial var det för att stora delar av befolkningen hade råd att ta del av medier. Publiken kan i vissa avseenden vara stor, men för det mesta är den liten i det västerländska medielandskapet (Wadbring 2012, 292-293).

Publiken har också olika motiv till att konsumera medier, motiv som kan delas in i sex grupper (Elliot 1997, 81ff):

1. Generell kunskap och information
2. Identitetsskapande
3. Socialisering och social interaktion
4. Delaktighet i samhället
5. Eskapism och nöjen
6. Strukturering av tillvaron

Om det ens ska vara möjligt att ta del av medier måste det finnas tillgängliga plattformar att ta del av informationen ifrån. Det kan antingen ske digitalt via en telefon, en papperstidning eller via en teknisk plattform, till exempel den sociala medieplattformen Facebook (Wadbring 2012, 298-299).

Ny teknik med internet och andra tekniska innovationer kring spridning av information via nätet har varit en av de viktigaste förutsättningarna för att utvecklas mot ett mer globaliserat mediasystem och mediemarknad. Sedan dagspressen börjat byta form och innehåll har tidningarna numera också i större utsträckning börjat utkomma i nätupplagor. Det har kommit att påverkat konkurrensen och ägandet på mediemarknaden. Förändringen har fått till följd att stora medieföretag börjat växa fram (Stúr 2012, 53).

Medborgarundersökningen som SOU (2016) redovisar i medieutredningen påtalar att medborgare i kommuner utan nyhetsredaktioner har en större vilja att kunna ta del av mer kvalitativ journalistik vilket innebär ökad lokalbevakning och bättre journalistik (SOU 2016, 52). Situationen blir dessutom extra prekär ifall medborgarna i närområdet är mindre köpstarka och att annonseringen är lägre. Att bevakningen försämras i ett närområde kan

också slå hårt på nationella mediers rapportering. Den lokala bevakningen är central för den nationella redaktionen (SOU 2016, 468).

Åldern är också en faktor som spelar in i hur konsumenterna använder medier. Men det är inte bara åldern i sig, utan också faktorer som samverkar i relation till den. Det kan vara så att den medieanvändning man växer upp med - formar hur man i fortsättningen kommer att ta del av medier. Det går alltså inte att bara reducera mediekonsumtion till ålder, utan det handlar också om vilken generation man tillhör. Till exempel att dagens äldre personer läser den tryckta lokala morgontidningen i större utsträckning än vad dagens yngre personer gör (Wadbring 2012, 303).

Händelser i samhället som spelar roll för publikens mediekonsumtion är bland annat dramatiska skeenden - det vill säga när något stort och extraordinärt sker att folk inte kan sluta ta del av medier. En annan är långsamma rörelser i samhället - när arbetsförhållandena påverkar mediekonsumtionen. Den tredje och sista händelsen som Wadbring (2012) nämner är när medier inte längre publicerar nyheter. Det får då konsekvenser som påverkar publikens beteenden och attityder (Wadbring 2012, 311-312).

3.6 Demokratimodellerna

Journalistiken fyller en stor demokratisk uppgift, och utan fungerande massmedier - är demokratin otänkbar (Nygren 1999, 206). Det finns tre stora punkter: De ska informera medborgare så att de fritt kan ta ställning till samhällsfrågor, granska de inflytelserika i samhället - till exempel svenska myndigheter. Till sist ska medierna låta åsikter och andra kulturyttringar bli en del av innehållet. Allt som allt ska dessa tre uppgifter bidra till en fungerande åsiktsbildning och i längden till att demokratin håller sig intakt och stark. Det sätter också kravet på att medierna strävar efter att rapportera en allsidig och sann bild av verkligheten (Nord & Strömbäck 2012, 17-18).

För att förklara demokrati finns det tre dominerande modeller: konkurrensdemokratin, deltagardemokratin och samtalsdemokratin. De har olika bilder av hur ett mediasystem bör vara utformat, men även relationen mellan demokrati och kommunikation. Fokus ligger på de två förstnämnda, men samtalsdemokratins syfte och värde tas ändå med i jämförelsesyfte.

Deltagardemokratien lägger vikt vid att medborgarna självmant deltar i den politiska diskussionen. Ju fler människor som engagerar sig i det politiska, desto bättre anser de som förespråkar en deltagardemokrati att det är. När fler människor sluter upp och engagerar sig - bidrar det till att ge demokratin dess motståndskraft, dess innehåll och liv. Den samhälleliga nyttan som uppstår när medborgare deltar aktivt är att de politiska beslut som tas blir bättre. Dels genom medborgarnas många livserfarenheter som får vara med och påverka besluten, dels att dessa också blir bättre förankrade (Nord & Strömbäck 2012, 20-21).

Samtalsdemokratins fokus ligger, till skillnad mot deltagardemokratins, bara på medborgarnas deltagande i politiska samtal och debatter. Fler ständigt pågående samtal gynnar demokratin till det bättre, men då måste en viss typ av specifik karaktär infinna sig i samtalet (Nord & Strömbäck 2012, 22). Att samtalen präglas av rationella och sakliga argument är ett av de viktigaste kraven (Fishkin & Laslett, 2003).

Den sista av demokratimodellerna är konkurrensdemokratien och den kommer i två skepnader. Den första skepnaden, syftar till den bakåtliggande sanktionsmodellen, betonar att valen ligger till tyngd för medborgaren att utkräva ansvar av dem som sitter vid makten. Den andra skepnaden, som kallas för den framåtblickande mandatmodellen, betonar att medborgarnas möjligheter att genom valen avgöra styrkeförhållandena och kan då rösta fram den politiker och den politik som den gick till val med (Naurin, 2003).

De tre demokratimodellerna har alla tre liknande syn på journalisternas roll i en demokrati.

Deltagardemokratien talar för att det åligger journalisterna att få publiken att engagera sig politiskt. Det är journalisternas uppgift att framföra och lyfta upp dem som anses vara engagerade, men också aktivt visa hur medborgarna kan bli en del av de politiska debatterna och göra det till en angelägenhet för alla (Nord & Strömbäck 2012, 22).

Konkurrensdemokratien är också inne på att journalisterna, liksom deltagardemokratien menar, ska granska hur den politiska makten hanteras och att journalistiken tillhandahåller sanningsenlig information om hur politikerna sköter sina arbetsuppgifter och att medierna sätter dagordningen (Nord & Strömbäck 2012, 21-22). Den utgår också ifrån att medborgarna - via mediernas rapportering om vad politikerna har för åsikter och vad de framför för värderingar - kan använda sig av informationen för att rösta fram den politik som de tror på.

Samtalsdemokratin anser att journalisternas främsta uppgift ligger på att granska makten och att rapportera om vad politiker eller andra organisationer vill förmedla för åsikter och värderingar. Den fokuserar också på att gemene kvinna och man ska kunna ta sig in och bli en del av det politiska samtalen och debatterna. Journalisterna ska således låta "den lilla människan" - medborgaren - komma till tals och vara med och påverka, inte enbart samhällets elit (Nord & Strömbäck 2012, 22-23).

4. Metod

Till vår studie har vi använt oss av en kvantitativ metod som baserar sig på telefonenkäter. Den kvantitativa metodens syfte är att hitta samband och strukturer i det material som man har eller när forskaren satt upp hypoteser i förväg som den vill testa (Østbye et al. 2004, 157). Metoden passar också bäst när man vill uppskatta och generalisera hur utbrett olika förhållanden och attityder är inom en bestämd grupp, exempelvis när forskaren vill säga något om en större grupp och kan göra det genom att redovisa med hjälp av siffror (Eliasson 2013, 29-30). Siffrorna behöver inte bara ha en begränsad mening utan kan också säga något i överförd betydelse. Vid användningen av orden: längre, fler eller mer - leder dessa ord således in en till ett mer kvantitativt tänkande (Trost & Hultåker 2016, 18).

4.1 Urval

När vi definierade de tänkta 100 respondenterna gjorde vi det utifrån ett representativt urval och mer specifikt utifrån en blandning av strategiskt urval och ett obundet slumpmässigt urval.

Det strategiska urvalet är vanligast att använda i en kvalitativ studie, där forskaren eftersträvar variation i sina svar (Trost & Hultåker 2016, 32). Vi valde den urvalsmetoden för att vi ville ha med 50 kvinnor och 50 män i vår studie eftersom vi ville få en så jämställd undersökning som möjligt, och för att åldersspannet 30-75 passade studiens syfte. Vi ansåg att personer under 30 år kunde ha en för svag relation till de nedlagda lokalredaktionerna och medieutvecklingen i stort. Samtidigt som vi avgränsade oss nedåt i åldrarna tänkte vi att 75 år blev en bra maxålder för studien. De har varit med och följt medieutvecklingen samtidigt som det är en ålder då många tar del och fortfarande har starka åsikter om lokala medier. Obundet slumpmässigt urval kan oftast liknas vid att kasta ner lappar i en hatt för att sedan dra fram en vinstlott, inget annat än slumpen ska avgöra. Slumptabeller kan användas för att

få fram slumpvisa dragna nummer som är baserade på urvalets storlek och populationens dito. Annars används en slumpgenerator primärt för att ta fram ett obundet slumpmässigt urval (Trost & Hultåker 2014, 34).

Vi tyckte att 100 respondenter på en befolkning på 10 024 personer - cirka en procent av befolkningen - var en bra siffra. Det var den siffran vi skulle nå upp till, oavsett om det skulle bli många bortfall, vilket vi räknade med att det skulle bli.

Vi tog fram alla kvinnor och män, var för sig, folkbokförda i Malung-Sälens kommun i åldrarna 30-75 år utifrån kredit- och personregisterwebbsidan Ratsit.se.

Med hjälp av en slumpgenerator tog vi fram 50 nummer för männen och 50 nummer för kvinnorna. Nummer som utgjorde underlaget till vilka respondenter som skulle vara med i studien. Numren var slumpvist dragna utefter urvalets- och populationens storlek, 3089 för männen och 2826 för kvinnorna.

I slumpgeneratorn matades urvalet och populationen in och ut fick vi en serie på 50 nummer. För männen 50 nummer mellan 1-3089 och 50 nummer mellan 1-2826 för kvinnorna.

Denna serie med nummer motsvarade sedan respondenterna i undersökningen. Det vill säga nummer 80 i serien motsvarade person nummer 80 i Ratsits register.

Detta gjorde vi för att få en jämn spridning åldersmässigt.

Respondenterna representerar i studien en del av befolkningen i det utvalda området och blir således en miniatyr av populationen som är tänkt att representera hela befolkningen (Trost & Hultåker 2016, 29). Det betyder också att vi kan komma att vara relativt säkra på att de respondenter vi har använt i studien - gäller för övriga i samma population (Esaiasson 2012, 171).

4.2 Enkäten/Frågemanualen

Vi har till viss del arbetat efter surveyundersökningsmodellen med ett frågebatteri med en uppsättning flera likartade frågor. Vi har lagt upp vårt frågeformulär utefter teorin om att intervjun ska fungera som ett samtal. Det var därför viktigt att formuläret var upplagt på ett genomtänkt sätt med en inledning där vi presenterar syftet med undersökningen och vilka vi

är. Därefter kommer de mer komplicerade frågorna för att avslutas med de kontroversiella, exempel på detta är vilken utbildning personen har (Østbye et al. 2004, 147-151).

Vi ställde exakt samma frågor till samtliga respondenter och dessa fick också identiska svarsalternativ. Detta gör man för att skapa sig ett jämförbart resultat (Barmark & Djurfeldt 2015, 32). Frågorna ska också tydligt kunna kopplas till det teoretiska ramverket. Under intervjuerna är det viktigt att tänka på tydligheten gentemot respondenterna och att man inte använder krångliga ord eller negationer (Trost & Hultåker 2016, 63).

Varför vi valde att ha med de frågor som vi hade i vårt frågeformulär (se bilaga 1) var för att skaffa oss en bild av hur våra respondenter uppfattade dagens mediebevakning i kommunen. Hur de upplever bevakningen efter att flera lokalredaktioner försvunnit och hur förtroendet är i dag för de lokala medierna. Vi var också nyfikna på att se vad respondenterna ville att det skulle rapporteras mer om i kommunen. I slutet av enkäten hade vi med en öppen fråga där respondenterna med egna ord fick tycka till om det ämne enkäten berörde. I de fall respondenterna svarade på denna fråga, är vissa av citaten redovisade i resultat- och analysdelen.

Ju längre ett frågeformulär är, desto större kan det interna bortfallet bli. Ett långt frågeformulär tröttar ut de svarande (Johansson 2010, 95). Vi valde därför att utforma ett ganska kort frågeformulär - med totalt åtta frågor för att minska det interna bortfallet.

4.3 Datainsamlingen

Den kvantitativa metoden har vi gjort med hjälp av telefonenkäter. Anledningen till att vi valde att göra en telefonbaserad enkät var för att tillförlitligheten anses vara god jämfört med vad den hade varit om man hade skickat ut postala enkäter (Trost & Hultåker 2007, 97-98). En enkät har dessutom fördelen att det snabbt går att samla in svar från en stort antal människor och att själva databearbetningen kan utföras på ett enkelt sätt för att räkna ut vad respondenterna har för åsikter (Barmark & Djurfeldt 2015, 32.). Om vi vill kunna generalisera resultatet är det idealiskt att undersöka så många enheter som möjligt (Østbye et al. 2004, 269).

Vi valde att använda oss av enkätundersökning som bygger på muntlig kommunikation där intervjuaren utifrån ett frågeformulär ställer frågor, en i taget (Esaiasson 2012, 232).

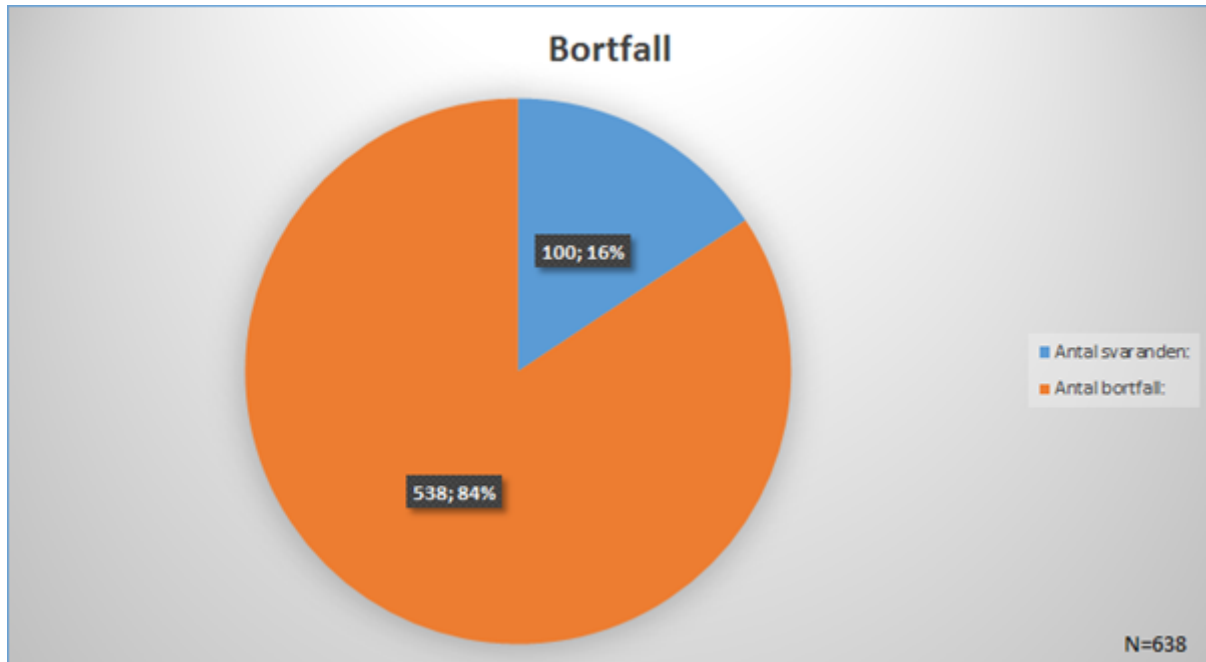
Under tidsperioden 22 november - 11 december 2016 utförde vi våra enkätundersökningar. Framst gjordes dessa under kvällstid och på vardagar, då vi enklast kunde få tag på våra respondenter.

Med hjälp av Ratsits register, som är organiserat efter ålder, tog vi sedan varje slumpat nummer var för sig. Det första slumpade numret kunde vara 67. Då gick vi listan ned till dess vi kom fram till person 67. Svarade hen inte, eller att personen av olika anledningar inte ville vara med, eller att något telefonnummer inte fanns att tillgå, gick vi i stället ned till nästa person på listan till dess vi hade fått ett svar. När vi väl hade fått det tog vi nästa slumpade nummer på listan, exempelvis nummer 109 och ringde till den som stod på det numret.

Vi har också gjort informantintervjuer med alla medier som bevakar Malung-Sälen. Det gjorde vi för att skapa oss en bild av hur deras bevakning av kommunen ser ut i dagsläget. Det är intervjuer som forskaren gör med informanter för att samla insikter, värderingar och reflektioner som informanter förvaltar över (Østbye et al. 2004, 102). Vi gjorde inga djup- eller samtalsintervjuer med dessa för att det inte är mediernas syn på mediebevakningen vi valt att undersöka, utan det är hur publiken uppfattar den.

4.4 Bortfall

Totalt ringde vi 638 personer, vilket alltså utgör vårt nettourval. 100 av dessa har alltså svarat på enkäten medan resterande 538 personerna får räknas som externa bortfall, vilket motsvarar 84 procent.

Figur 4.4a. Figuren visar studiens bortfall och svaranden.

Det externa bortfallet kan delas in i två olika grupper. Antingen kan bortfallet bestå i att folk av ovilja, tidsbrist eller ointresse valt att inte besvara enkäten. Grupp två är dem som fallit bort av naturliga skäl, de personer man inte fått någon information ifrån (Johansson 2010, 94). Av dessa 538 externa bortfall var grupp ett, de som kategoriseras som ”vägran” 193 stycken. Grupp två, som vi har valt att benämna ”svarande inte” uppgick till 345.

Det interna bortfallet uppstår när en person valt att hoppa över en eller ett par frågor i enkäten. Dels frågor de kan uppleva som svåra eller komplicerade, dels frågor som är av personlig karaktär (Johansson 2010, 95). Det här var ett problem som vi aldrig stötte på, med tanke på att vi kategoriskt gick igenom alla våra åtta frågor så att våra respondenter förstod frågan och kunde svara på den.

Det kan också vara att de som valde att svara på vår enkät hade ett stort intresse för lokala nyheter och hade en kritisk hållning till dessa. De som föll bort var kanske mindre intresserade av själva ämnet och valde därför att inte delta i enkäten.

4.5 Databearbetningen

För att sammanställa och bearbeta de 100 enkäter som vi gjorde tog vi hjälp av det statistiska analysprogrammet SPSS. När vi hade kodat färdigt alla våra 100 enkäter började vi diskutera vilka grafer som skulle vara med i vårt resultat- och analyskapitel. Vi valde sedan ut grafer och till dessa valde vi att räkna med de statistiska måtten signifikans och Cramer's V. De två fungerar som ett sambandsmått där signifikansen visar hur pass säker man kan vara av att det finns ett samband mellan variablerna (Barmark & Djurfeldt 2015, 144). Cramer's V demonstrerar hur mycket en korstabell mellan två variabler avviker från ett statistiskt oberoende. Värdet kan variera mellan 0 och 1, där värdet 0 innebär att variablerna är statistiskt oberoende och värdet 1 att sambandet mellan variablerna är perfekta (Esaiasson 2012, 370).

4.6 Metodkritik

De tio första enkäterna vi gjorde var så kallade pilotenkäter. Pilotenkäter görs med fördel tidigt i datainsamlandet och detta med syftet att kunna finna brister i enkäten (Oppenheim 1992, 59-60). Vi valde att applicera ytterligare ett svarsalternativ till fråga 2b och fråga 6 med alternativet Nya Wermlands Tidning (se bilaga 1). En annan ändring vi gjorde efter pilotenkäterna var att lägga till alternativet "ingen uppfattning" då vi märkte att en stor del av respondenterna inte alls läste vissa av tidningarna. I övrigt flöt pilotenkäterna på bra och vi fick bra respons på dem, vilket gjorde att vi kunde använda oss av de svaren vi fick från dessa.

Enkäter med exakt samma frågor till varje individ med samma svarsalternativ kan begränsa hur respondenten vill svara på frågan. Informationen som samlats in blir dessutom innehållsmässigt väldigt begränsat, vi kan inte på djupet sätta oss in i vad respondenterna resonerar kring de frågor som finns med (Barmark & Djurfeldt 2015, 32).

Under databearbetningen har det funnits ett problem som vi stötte på tidigt. I vissa fall har resultatet vi fått från signifikanstesten varit dåliga. Om sambandet visar sig vara svagt krävs det bland annat ett större urval av respondenter (Barmark & Djurfeldt 2015, 145). Därför kan vår urvalsstorlek varit för liten för att ta fram ett bra signifikansvärde och dessutom krävs det också en jämn spridning av svaren.

4.6.1 Reliabilitet

Med reliabilitet menas att mätningarna är så stabila att de inte är utsatta för slumpinfltelser (Trost & Hultåker 2016, 61). Det gäller också att försäkra sig om att mätningarna genomförs på samma sätt till samtliga personer som deltar i undersökningen. Studien ska vara så pass pålitlig att det går att uppnå samma resultat om en annan gör samma undersökning (Eliasson 2013, 14-15). Intervjuerna ska vara formulerade på samma sätt till samtliga respondenter (Trost & Hultåker 2016, 62).

För att få en ökad reliabilitet till vår undersökning valde vi att ringa upp de tio svaranden som var utvalda till pilotenkäterna för att komplettera med de svarsalternativ vi lade til, så att alla våra respondenter fick svara på samma frågor.

4.6.2 Validitet

När mätinstrumentet mäter det de säger att det ska mäta, då anses studien ha en god validitet (Trost & Hultåker 2016, 62). Om reliabiliteten är hög blir förutsättningarna för en god validitet också mycket högre (Eliasson 2013, 16).

I vår studie har vi velat se hur publiken i Malung-Sälen tycker att dagens mediebevakning är. Därför har vi byggt vår frågemall, som kopplar till vårt teoretiska ramverk, så att frågorna berör hur medborgarna ser på sin mediesituation. Det vill säga att frågemallen är uppbyggd så att det går att svara på det som vårt syfte är med denna studie.

4.6.3 Intersubjektivitet

Begreppet intersubjektivitet syftar till att alla kan se på ett område eller objekt på olika sätt, beroende på att kunskaper om ämnet eller tidigare erfarenheter. Men det kan ändå framkomma att beskrivningarna av området eller objektet kan ha vissa likheter (Barmark & Djurfeldt 2015, 46-47).

Vi har i studien försökt varit så pass transparenta och tydliga som det går att vara för att de som läser studien ska kunna förstå den på ett så likartat sätt som det går.

5. Resultat och analys

I analysen har vi valt att dela in våra respondenter i tre åldersgrupper: 30-44 (yngre), 45-59 (medelålder) och 60-75 (äldre). I ålderskategori äldre deltog totalt 35 stycken, i ålderskategorin medelålder ingick 33 personer och i den sista och yngsta ålderskategorin deltog 32 personer. Som det går att slå fast av uppdelningen mellan ålderskategorierna är att vi fick en relativt jämn fördelning mellan dessa.

Medelåldern på respondenterna i vår enkät var 52,53 år och medianen låg på 51 år.

Vi har också, precis som vi beskrev i metodkapitlet, valt att ta med de statistiska måtten signifikans och Cramer's V i analysen.

Vi inleder resultat- och analyskapitlet med en bakgrund över hur mediebevakningen ser ut i kommunen. Vi har ringt alla de medier som på ett eller annat sätt bevakar kommunen för att ge oss en överblick och en förståelse för hur mediasituationen ser ut i kommunen utifrån mediernas synvinkel.

5.1 Dagens mediebevakning i Malung-Sälen

Malung-Sälen bevakas i dag av totalt fem mediehus: SVT Dalarna, SR Dalarna, Nya Wermlands Tidning, Dalarnas Tidningar och Dala-Demokraten. En av dessa finns på plats i kommunen, nämligen en SVT-reporter som har sin bas i Sälen.

Tidigare hade kommunen fyra lokaltidningsredaktioner stationerade i Malung med åtta till tio journalister. De fyra redaktionerna var: Falu-Kuriren, Mora Tidning, Dala-Demokraten och Nya Wermlands Tidning. I dag finns ingen av dessa redaktioner kvar. Den sista lokala tidningsredaktionen - Falu-Kuriren stängde 2015.

Nedan följer en beskrivning över de olika mediernas nuvarande bevakning i kommunen.

5.1.1 SVT Dalarna

Den enda redaktionen som har en lokalredaktion i Malung-Sälens kommun. Redaktionen består av en ensam reporter som ska täcka delar av norra och västra Dalarna, specifikt ligger bevakningsområdet på kommunerna Malung-Sälen, Älvdalen, Orsa och Vansbro. Men det största fokuset ligger på de två förstnämnda kommunerna. Reportern menar att han måste välja bort en del nyheter från Malung-Sälen:

”Det är upp till mig. Jag har inte något leveranskrav. Jag måste ibland välja bort saker från bland annat Malung-Sälen, jag har också en ganska hög ribba när jag väljer ut vad jag ska göra” - reporter SVT Dalarna (2016-11-21).

5.1.2 Sveriges Radio Dalarna

Bevakar Malung-Sälens kommun från Falun. I dag sker ingen närgången bevakning i kommunen, utan SR Dalarna gör nedslag då och då, det kan variera men oftast sänds ett inslag i veckan som berör kommunen (2016-11-25). Enligt SR Dalarnas nyhetsproducent, har det varit på tal om att stationera en reporter i Sälen under vintern. Men dessa planer har - av ekonomiska skäl - inte blivit verklighet (2016-11-25).

5.1.3 Dalarnas Tidningar

Var den sista av de traditionella pappersmedierna att stänga sin lokalredaktion 2015. Nu sköts bevakningen från DT:s reporter som är stationerad i Vansbro grannkommunen till Malung-Sälen. Reportern är också ansvarig för det material som publiceras på Dala-Demokraten. Bevakningsområdet sträcker sig från Nås i Vansbro kommun till Sörsjön i norra delen av Malung-Sälens kommun. En sträcka på drygt 20 mil. De långa avstånden gör, enligt reportern på orten, att det inte är möjligt att täcka allt som händer eller göra någon större fördjupande journalistik (2017-01-03). En normal dag skriver reportern 1-2 artiklar, vilket kan variera beroende på hur nyhetsläget ser ut i kommunen.

5.1.4 Dala-Demokraten

Dala-Demokraten har ingen lokalredaktion, den lades ned för 10-15 år sedan, i Malung-Sälens kommun och ingen egen kontinuerlig bevakning. Materialet som berör Malung-Sälen köper de in från Dalarnas Tidning. Det händer ibland att tidningen tar hjälp av en frilansjournalist som finns i kommunen eller att de vid ett riktigt bra nyhetsuppslag gör nyheten själv, men då ska det vara som nyhetschefen uttrycker det: ”Jäkligt bra”. Nyhetschefen på Dala-Demokraten

säger att den lokala bevakningen av de mindre orterna i Dalarna är usel och dålig när det finns så mycket att bevaka (2016-11-21).

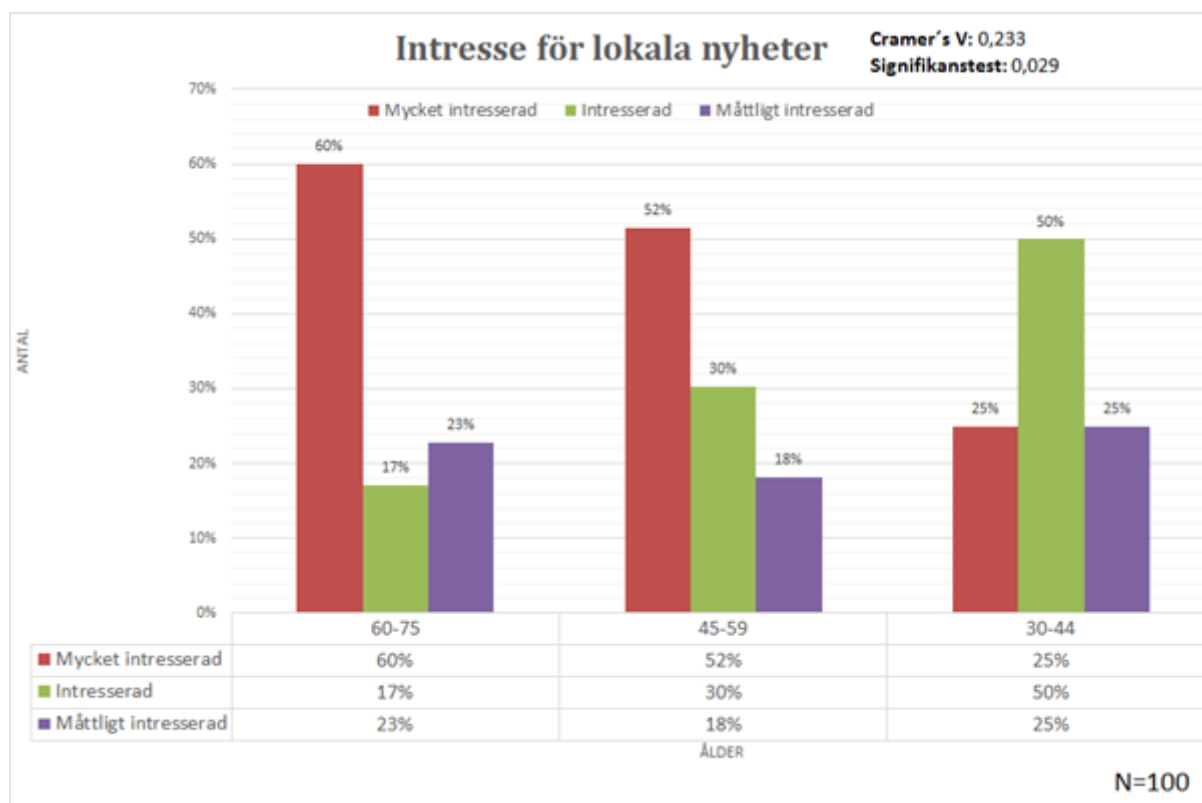
5.1.5 Nya Wermlands Tidning

Stängde sin lokalredaktion i kommunen 2013. Sedan dess har bevakningen av kommunen minskat. Tidigare hade NWT speciella editioner som gick ut till Malung-Sälens kommun tre dagar i veckan, men dessa finns inte längre. Nu gör tidningen nedslag i kommunen ibland, i regel på distans, men de har inte helt släppt taget om kommunen som de fortfarande ser som ett av deras områden. NWT-sporten bevakar fortfarande kommunen regelbundet, men det egenproducerade allmänna materialet har sjunkit och den fördjupade kommunbevakningen görs inte längre (2016-12-15).

5.2 Intresse för lokala medier i kommunen

I Malung-Sälen uppgav alla 100 respondenter att de hade någon form av intresse för lokala nyheter. Det fanns ytterligare ett svarsalternativ på frågan hur publikens intresse var för lokala nyheter: "inte alls intresserad", men ingen uppgav att de var det. Som figuren visar är alternativet "mycket intresserad" i tydlig majoritet bland ålderskategorierna äldre och medelålder, i kategorin yngre är alternativet "intresserad" störst. Utifrån hela populationen svarade nära hälften - 46 procent - av våra respondenter att de var "Mycket intresserade" av lokala nyheter, 32 procent var intresserade och 22 procent måttligt intresserade.

Mätningarna styrks av ett relativt starkt Cramer's V-värde på 0,233 och en hög signifikans på 0,029, vilket betyder att chansen för ett slumpmässigt värde är lågt.

Figur 5.2a. Diagrammet beskriver hur intresserade de olika åldersgrupperna är för lokala nyheter. Alternativet “inte alls intresserad” är utelämnat på grund av inga svar.

Det går tydligt att utläsa att “Mycket intresserad” förvisso sjunker mellan åldersspannen, och att alternativet “Intresserad” dominerar bland den yngsta ålderskategori. Vi kan därmed slå fast att intresset för lokala nyheter är stort över alla tre ålderskategorier.

Weibull (1995a) menar att den lokala journalistiken står sig starkt och är av stort intresse för publiken. Det kan man också se tydliga likheter i förhållandet med resultatet där alla åldersgrupper genomgående svarat att de är intresserade eller mycket intresserade av lokala nyheter.

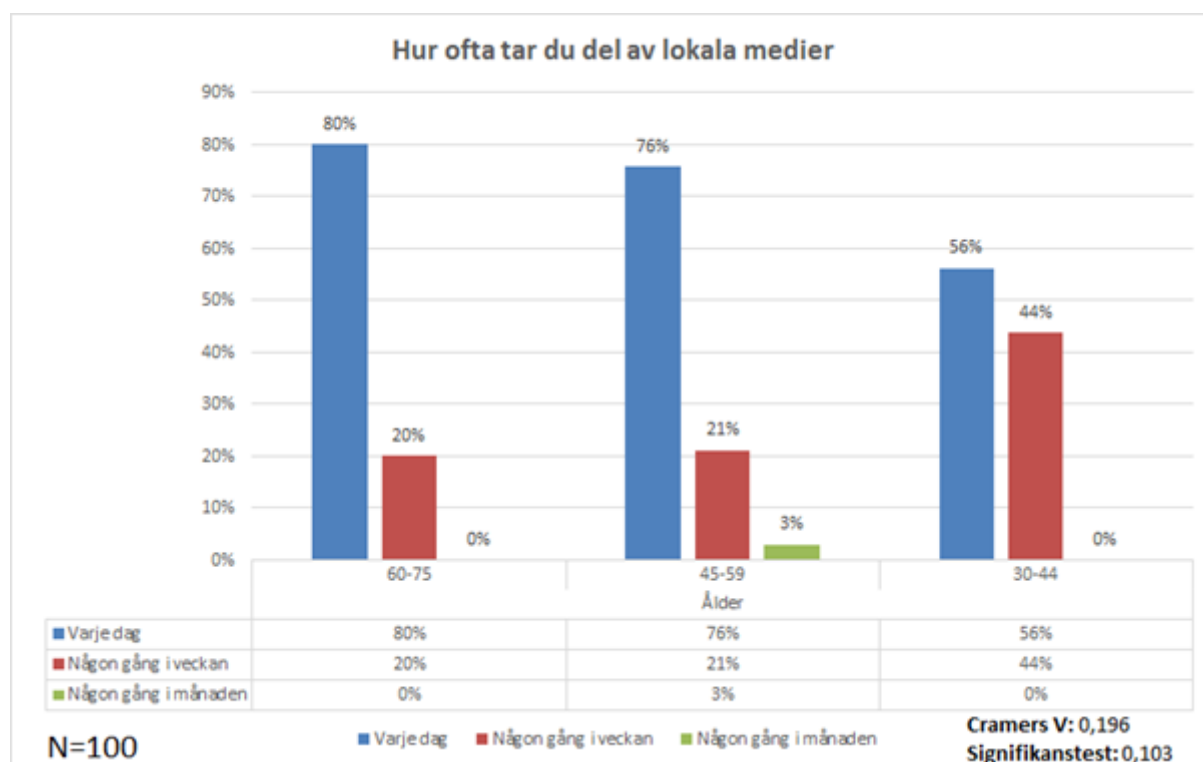
Resultatet som indikerar på ett omfattande intresse för lokala nyheter kan också kopplas till Elliots (1997) teorier om varför publiken konsumerar medier. Där bland annat kunskap och information till identitetsskapande är grupper som publiken ser som motiv till att konsumera medier.

Resultatet tyder, precis som Nord och Nygren (2002) hävdade, att identitetsskapandet anses som en viktig funktion som lokala medier fyller, dels också att medierna rapporterar om det

medborgare känner igen. Vilket inte regionala- eller riksmidier gör på samma sätt. Det skulle då kunna vara en anledning till det stora intresset.

Intresset visade sig vara stort. Resultatet visar också att det är en majoritet av respondenterna som tar del av lokaljournalistik i någon form - antingen via tidning, radio eller lokala TV-sändningar - varje dag. Totalt 71 procent av de 100 respondenter. I varje ålderskategori syns det att "varje dag" är det svarsalternativ som de flesta valt att svara på.

I frågan "Hur ofta tar du del av lokala medier" fanns svarsalternativen: "Varje dag", "Någon gång i veckan", "Någon gång i månaden", "Någon gång i kvartalet". "Någon gång om året" eller "Aldrig". Det visade sig att ingen valde någon av de tre sista alternativen. En person svarade att hen gjorde det en gång i månaden, och 28 procent svarade att de gjorde det någon gång i veckan.

Figur 5.2b Diagrammet beskriver hur ofta de olika åldersgrupperna tar del av lokala medier. Alternativen "Någon gång i kvartalet", "Någon gång om året" och "aldrig" är utelämnat.

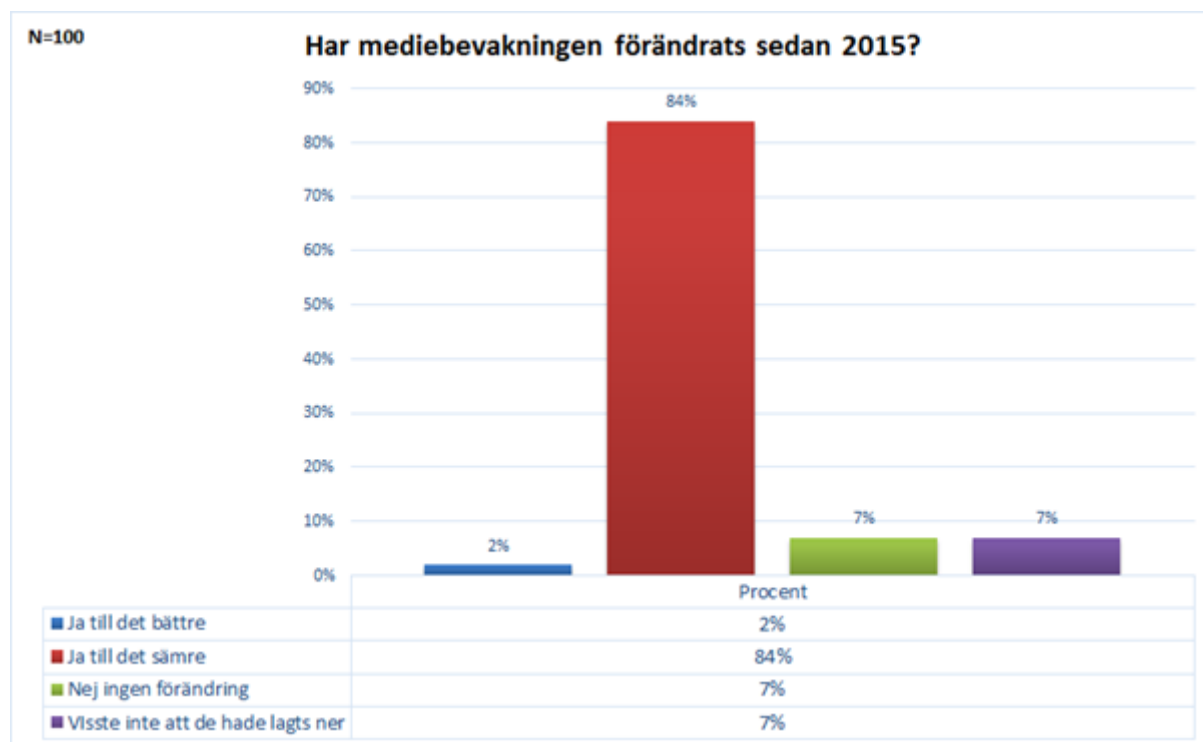
Det går också att se hur medieanvändningen sjunker mellan varje ålderskategori. Den yngsta kategorin (30-44), vilken också var tre personer färre än den äldsta kategorin (60-75), tar del av lokaljournalistik i en mindre omfattning än vad de övriga två ålderskategorierna gör. Den äldre och medelålder tar del av lokaljournalistik i ungefär lika stor omfattning. Cramer's V är

i det här fallet relativt lågt. Signifikansvärdet är högt vilket innebär en låg signifikans. Detta kan förklaras av den dåliga spridningen av svaren från respondenterna. Som vi tidigare har tagit upp under metoddelen, sätts sambandets styrka i relation till stickprovets storlek. Om sambandet visat sig vara svagt krävs det bland annat ett större urval av respondenter.

Nord och Nygren (2002) hävdar att medborgare i stor omfattning tar del av lokala medier, vilket stämmer överens med resultatet i vår studie.

5.3 Mediebevakningens förändring sedan 2015

En stor majoritet av de 100 tillfrågade, 84 procent av alla åldrar inräknade, tycker att mediebevakningen förändrats till det sämre sedan den sista lokaltidningsredaktionen lade ner 2015. Bara två procent tycker att mediebevakningen har förändrats till det bättre. Sju procent visste inte att Falu-Kuriren - som var den sista tidningsredaktionen i kommunen - hade stängt. Sju procent svarade att de inte märkt av någon förändring.

Figur 5.3a. Diagrammet visar hur invånarna upplever mediebevakningen i kommunen efter att den sista lokaltidningsredaktionen lades ned 2015.

En övervägande del av respondenterna tycker alltså att mediebevakningen blivit sämre efter lokaltidningsredaktionernas nedläggningar:

“Det syns att det inte längre finns några journalister på plats längre” - respondent Lima.

“När det har skett någon olycka så brukar det sällan stå någonting. Man vill ju veta vad som har hänt, nu får man inte reda på nåt. Det blir bara en massa byskvaller” - respondent, Öje.

“Det borde rapporteras mer från de södra delarna av kommunen”, respondent Malung.

Nord och Nygren (2002) skriver att när den journalistiska bevakningen försvagas riskerar det att kunskapsklyftor och förtroendegap - som är ett problem i en demokrati - blir mer påtagligt (2002, 226). Ett liknande problem menar Wadbring (2014) kan uppstå när medierna inte skriver några nyheter och att detta kan få konsekvenser som påverkar publikens beteende och attityder.

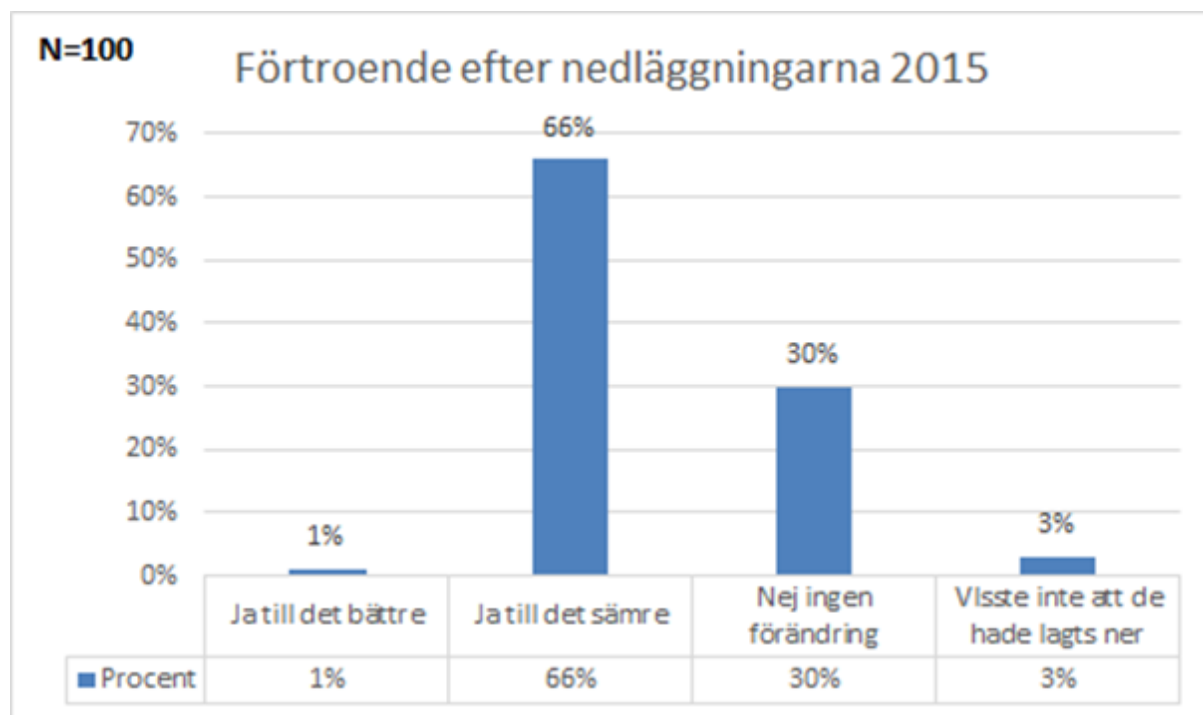
Nygren (2005) är också inne på att en svag lokalbevakning kan orsaka en negativ effekt som leder till att kunskapsnivån blir lägre när ett område får en sämre lokalbevakning till skillnad mot vad den varit ifall den varit stark.

Det här skulle då kunna bli ett tänkbart scenario, med bland annat kunskapsklyftor och ett växande förtroendegap, i Malung-Sälens kommun eftersom majoriteten tycker att bevakningen blivit sämre.

Dessutom uppstår ett problem som Strömbäck (2014) menar kan utkristallisera sig när medborgarna i kommunen inte kan agera som aktiva deltagare för att tillfredsställa sina egna behov när mediebevakningen minskar eller blir icke existerande. Medborgarna i Malung-Sälens kommun kan när bevakningen minskar inte på samma sätt tillfredsställa sina mediala behov eftersom lokalredaktionerna allt eftersom har försvunnit och mediebevakningen blivit sämre. Utifrån Blumlers (1979) teorier om att publiken eftersträvar tre olika inriktningar när de söker sig till medier för att tillfredsställa sina behov, kan en sådan möjlighet begränsas när mediebevakningen av ett område blir mindre och till det sämre.

Utifrån Nord och Strömbäcks (2012) teorier om konkurrensdemokrati kan vi här se ett exempel som kan leda till att invånarna i kommunen får det svårare att få ta del av vad kommunens politiker gör och vad de har för åsikter och planer med kommunen. Ju färre journalister som finns i kommunen, desto svårare kan det utifrån konkurrensdemokratien bli att granska kommunens politiker.

Förtroendet har också visat sig blivit sämre sedan den sista lokaltidningsredaktionen lade ner 2015. Av de 100 respondenterna tyckte 66 procent att förtroendet blivit sämre. En procent – alltså en person - tyckte att förtroendet hade blivit till det bättre. Sedan valde 30 procent att svara att det inte hade märkt av någon förändring och tre procent svarade ”Visste inte att de hade lagts ner”.

Figur 5.3b. Diagrammet respondenternas förtroende för mediebevakningen i kommunen efter att den sista lokaltidningsredaktionen lades ned 2015.

Det var alltså mer än hälften som uppgav att förtroendet blivit till det sämre sedan Falu-Kuriren 2015 valde att stänga sin lokalredaktion i Malung. Den lokala bevakningen i kommunen uppgår både Dalarnas Tidning, Nya Wermlands Tidning och Dala-Demokraten har blivit åsidosatt sedan de lade ner sina lokalredaktioner och att enstaka nedslag bara görs då och då. Respondenternas förtroende överlag för de medier som finns i Malung-Sälen, och som har kommunen i sitt bevakningsområde, har alltså blivit sämre.

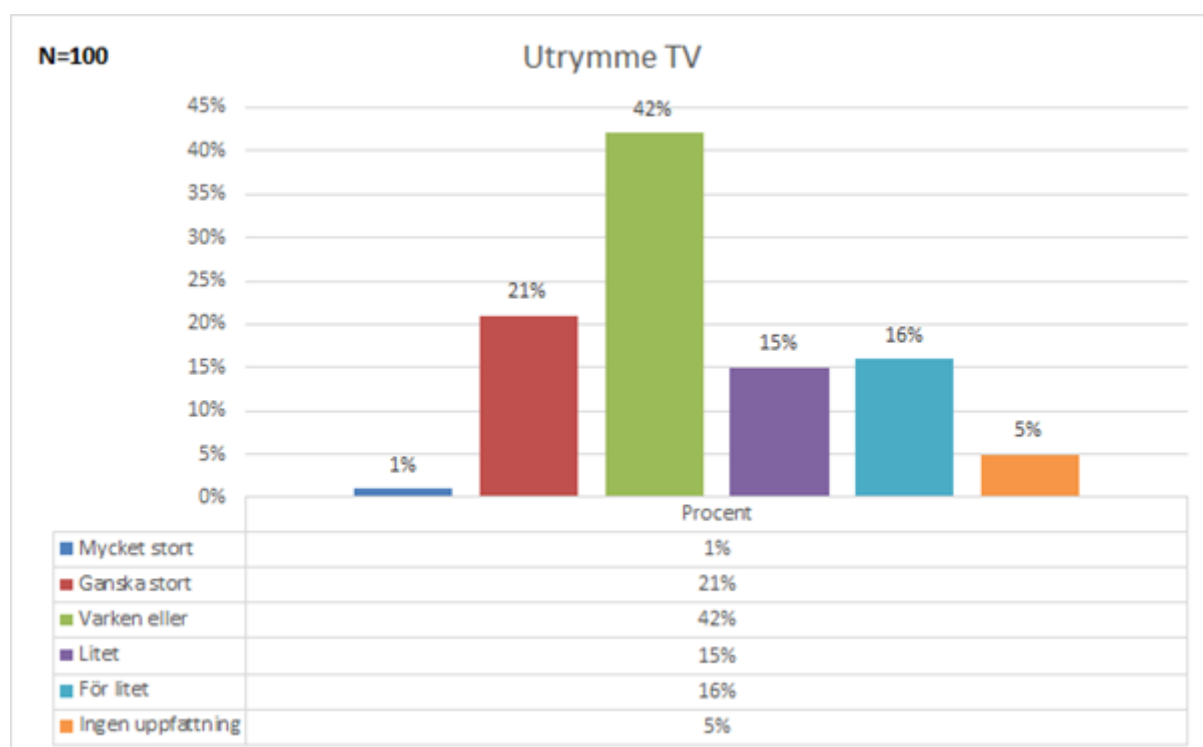
Lokala medier har ett starkt förtroende, hävdar Nord och Nygren (2002), men i resultatet visar det att förtroendet har försämrats för de lokala medierna i Malung-Sälens kommun. Å andra sidan är det möjligt, precis som Nord och Nygren (2002) hävdade, att misstro och ett sjunkande förtroende kan uppstå när rapporteringen av ett område blir mindre uppmärksammat.

Resultatet tyder, precis som Wadbring hävdar, att en sämre bevakning kan få konsekvenser som påverkar publikens beteenden och attityder.

5.4 Utrymme i lokala medier

5.4.1 Utrymme lokal-tv

Resultatet i studien visar att invånarna i kommunen varken är missnöjda med utrymmet i SVT eller nöjda. Majoriteten, 42 procent, valde alternativet ”varken eller”. Totalt 22 procent tyckte att utrymmet var ”Ganska stort” eller ”Mycket stort”, vilket kan jämföras med 31 procent som tyckte att utrymmet var ”Litet” eller ”För litet”.

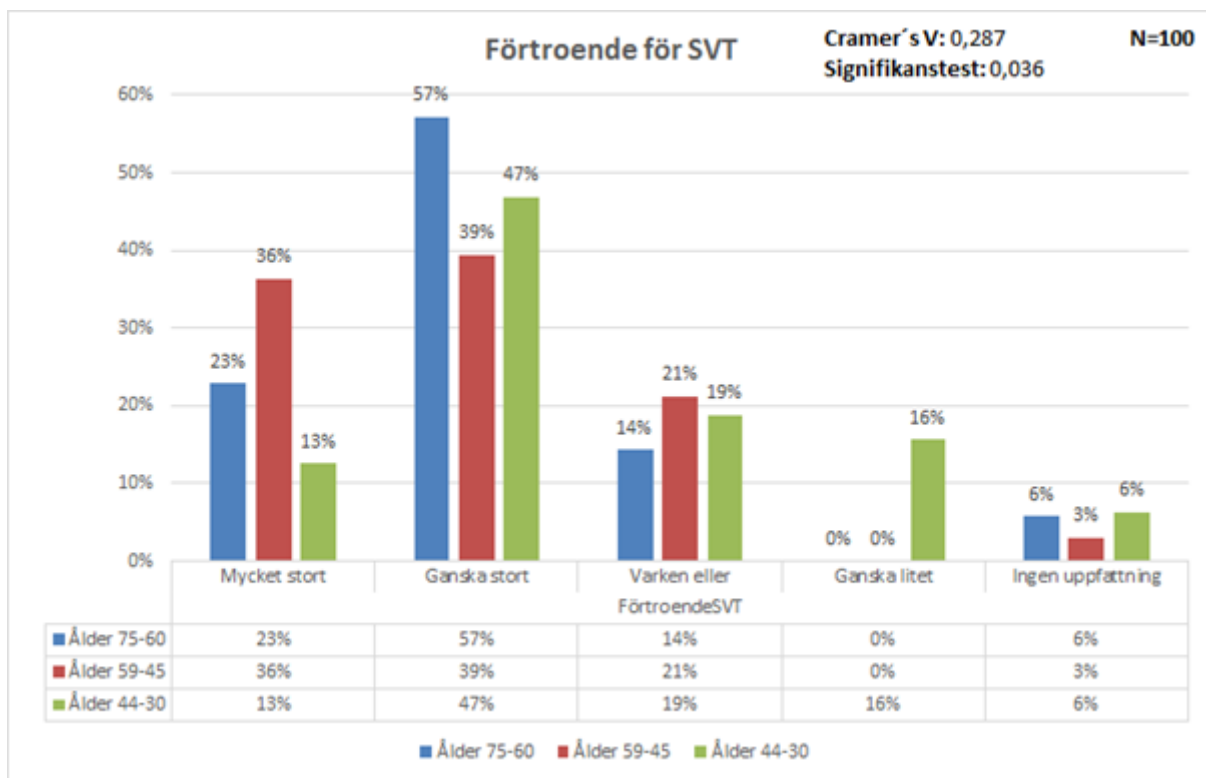
Figur 5.4.1a. Diagrammet visar hur invånarna upplever Malung-Sälens kommuns utrymme i lokal-TV. Med lokal-tv menas SVT Dalarna.

Trots att det är fler som tycker det är ett litet utrymme är det inte så stora skillnader i resultatet. Resultatet är intressant när man tänker på att SVT Dalarna är det enda mediet som fortfarande har en lokalredaktion kvar i kommunen. Förtroendet är också högt för de lokala tv-sändningarna (vilket visas i nästa graf) vilket kanske det faktum att man fortfarande finns kvar i kommunen visar på.

5.4.2 Förtroende för lokal-tv

Förtroendet för SVT hos invånarna i kommunen är genomgående högt i alla åldersgrupper. Faktum är att alternativen mycket stort eller ganska stort förtroende är i klar majoritet. Högst är förtroendet i åldersgruppen 60-75 år, där 80 procent har ett ”Ganska stort” förtroende eller ”Mycket stort” förtroende. Resultat styrks av ett starkt signifikansvärde och ett bra Cramer’s V-värde.

Lägst förtroende har man i åldersgruppen 30-44, där 16 procent uppger att de har ett ”Ganska litet” förtroende. Ingen annan åldersgrupp uppgav att man har ett ”Litet” eller ”Mycket litet” förtroende för SVT Dalarna.

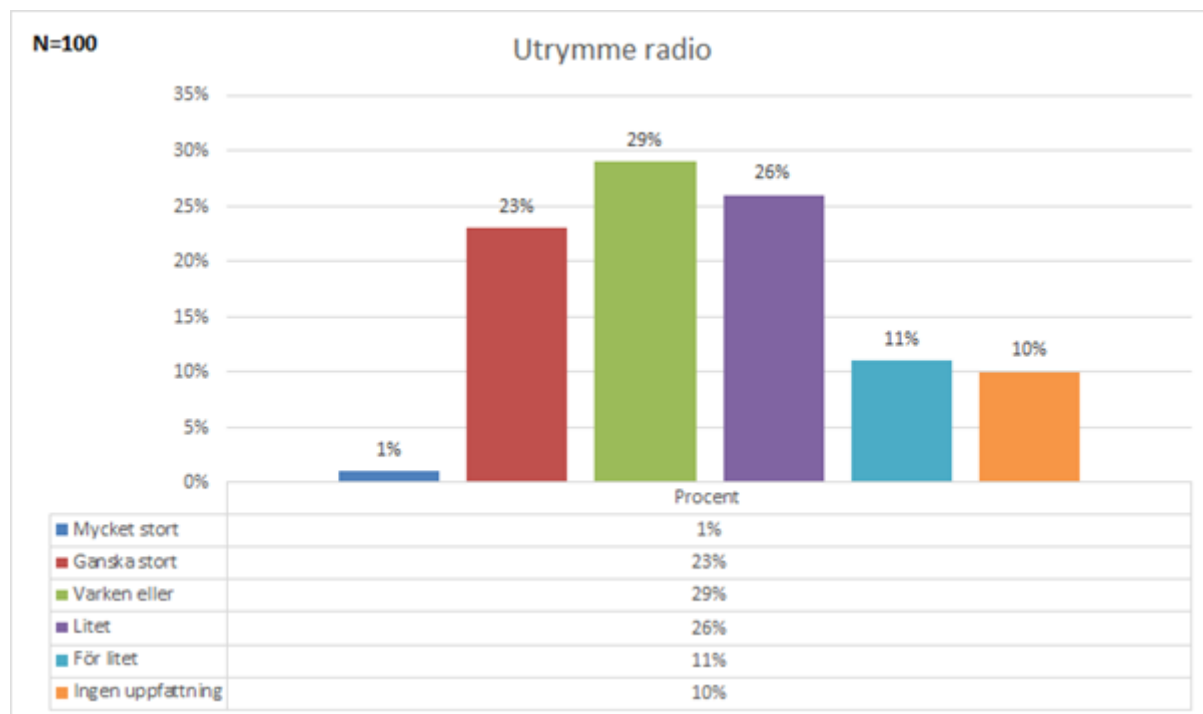

Figur 5.4.2a. Diagrammet visar de olika åldersgruppernas förtroende för SVT Dalarna. Alternativet mycket litet förtroende är borttaget på grund av inga svaranden.

Nord och Nygren skriver att undersökningar visar att förtroendet för lokala medier är stort och att lokala invånare ofta tar del av lokalt innehåll (Nord & Nygren 2002, 250). Public service, SR och SVT, tillsammans med Systembolaget är de samhällsinstitutioner, medier eller företag som har störst förtroende hos det svenska folket enligt Medieakademiens förtroendebarmeter (Förtroendebarmetern, 2016). Förtroendebarmetern har genomförts sedan 1997 av Medieakademin och mäter svenskarnas förtroende för samhällsinstitutioner, medier och företag.

Därför är det kanske inte särskilt förvånande när vi ser på vårt resultat. Det speglar väldigt väl svenska folkets åsikter i stort.

5.5 Utrymme och förtroende för lokalradio

Figur 5.5a. Diagrammet visar hur invånarna upplever Malung-Sälens kommuns utrymme i lokalradio. Med lokalradio menas SR Dalarna.

Utrymmet i lokalradion eller Sveriges Radio Dalarna skiljer sig något gentemot utrymmet i SVT Dalarna. Här är det fler personer som tycker att Malung-Sälens kommun har ”Litet” utrymme, 37 procent, till skillnad mot SVT:s 32 procent.

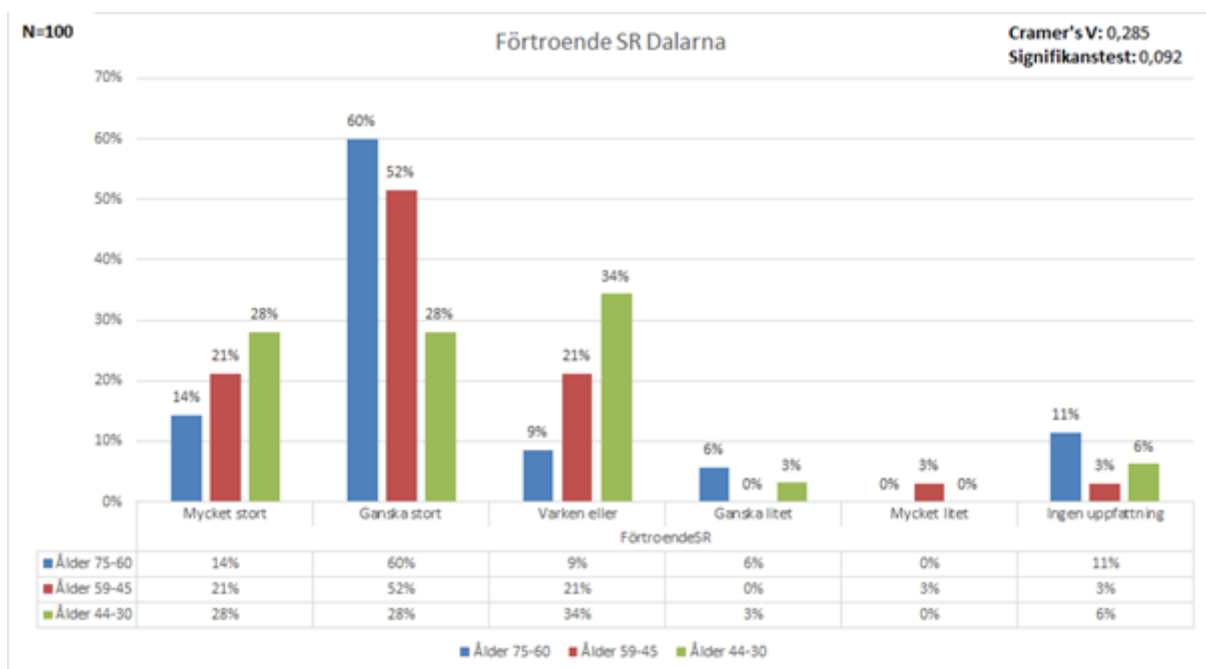
Däremot är det fler personer som tycker att utrymmet är ”Stort” eller ”Mycket stort” jämfört med SVT. Detta kan förklaras av att fler personer inte har någon uppfattning om Sveriges Radio och det är mindre personer som svarat alternativet ”varken eller” till skillnad mot SVT.

Det är dock svårt att dra några riktiga slutsatser utifrån resultatet eftersom att spridningen är så pass stor.

5.5.1 Förtroende för lokalradio

Likadant som hos SVT har lokalradion ett genomgående stort förtroende hos respondenterna. I alla åldersgrupper har alternativerna ”Ganska stort”- eller ”Mycket stort” förtroende en klar majoritet. Störst förtroende finner man i kategorin äldre där 74 procent uppgav att de hade ett förtroende för SR.

I ålderskategorin yngre, 30-44 år, har man lägre förtroende för Sveriges radio än de övriga kategorierna, och där är antalet personer som svarat ”Varken eller” störst. Trots detta så är det ändå en majoritet, 54 procent som uppger att de har ett förtroende för Sveriges radio.

Figur 5.5.1a. Diagrammet visar de olika åldersgruppernas förtroende för lokalradio. Med lokalradio menas SR Dalarna.

Värt att nämna är att några enstaka procent uppger att de har ett lågt förtroende, vilket är likadant över alla åldersgrupper.

Blickar man återigen tillbaka till Förtroendebarmetern är Sveriges Radio de mediet som har högst förtroende hos alla svenskar, vilket man också kan se i vårt resultat. Förtroendet är alltså starkt hos respondenterna trots att Sveriges Radio för närvarande inte har någon lokalredaktion i kommunen utan gör inslag lite då och då.

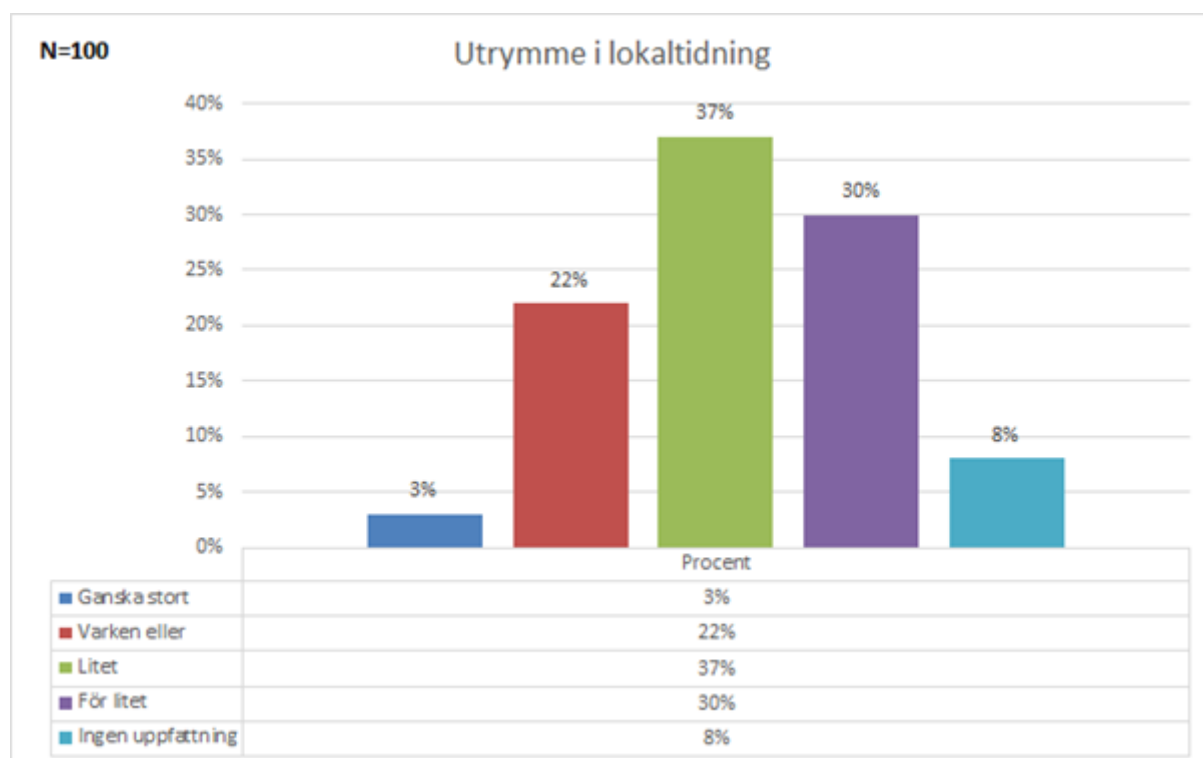
Intressant att nämna är att flera av respondenterna har svarat att man tar del av radion varje dag och att man har den på i bakgrunden, men att man kanske inte alltid lyssnar aktivt:

”Radion står ju på jämt, i bilen, i köket och i garaget. Jag lyssnar varje dag, men hur mycket jag tar in är väl en annan sak. Det är mycket skit på nyheterna och ibland lyssnar man ju inte alls på vad som sägs. Det är väl skönt att ha något som låter i bakgrunden” – Respondent Malung.

5.6 Utrymme och förtroende för lokaltidningar

5.6.1 Utrymme i lokaltidningar

Till skillnad mot radio- och TV är det här tydligt att respondenterna tycker att Malung-Sälens utrymme är litet i lokaltidningarna. 67 procent svarar att utrymmet antingen är ”Litet” eller ”För litet”. 22 procent tycker varken att det är stort eller litet.

Figur 5.6.1a. Diagrammet visar hur invånarna upplever Malung-Sälens kommuns utrymme i lokaltidningar. Med lokaltidningar menas Dalarnas Tidning (DT), Dala-Demokraten (DD) och Nya Wermlands tidning (NWT). Alternativet mycket stort är borttaget.

Många av respondenterna är tydliga med att påpeka att sedan nedläggningen av den sista lokalredaktionen har utrymmet blivit mindre i tidningarna.

“Det skrivs nästan ingenting om kommunen. Det var helt annorlunda när det fanns journalister på plats.” - respondent Malung.

“Jag tycker det ska finnas en reporter på plats i Malung som bevakar allt som det var förr. Jag har Falu-Kuriren just nu men jag tänker sluta med den” - respondent, Malung.

Tre procent av de tillfrågade uppger att de tycker utrymmet är ”Stort” eller ”Mycket stort”. Nyhetscheferna på de berörda tidningarna säger att de är medvetna om vad invånarna tycker och även de själva uppger att bevakningen för närvarande är dålig i vissa mindre orter.

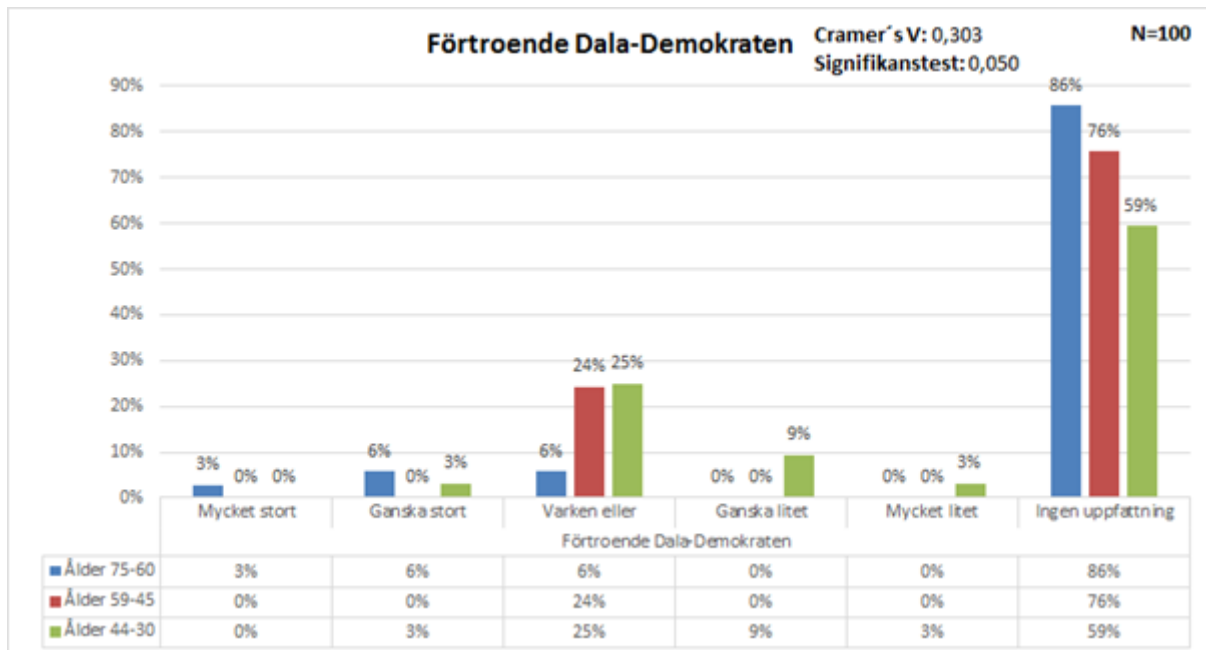
Resultatet tyder på, precis som Stúr (2012) hävdade, att dagspressen börjat byta form och innehåll, och numera i större utsträckning utkommer i nätupplagor. Det har kommit att påverkat konkurrensen och ägandet på mediemarknaden. Förändringen har fått till följd att stora medieföretag börjat växa fram.

Både DT och DD tillhör den stora mediekoncernen Mittmedia, som äger totalt 28 dagstidningar från Ångermanland i norr till Närke i syd. Har man Stúrs teorier i åtanke kan det då vara möjligt att Malung-Sälens kommun har påverkats av ny teknik, där internet och andra tekniska innovationer kring spridning av information via nätet gjort att man utvecklats mot en mer globaliserad och centraliserad mediemarknad, med resultatet av stängda lokalredaktioner, där den lokala papperstidningen minskat i utrymme och i upplagor.

Utifrån Rubins (2009) teorier om uses and gratification ser vi i figuren en kontradiktion med Rubins fjärde antagandet som syftar på att medier slåss om att få publiken att vända sig till just dem. Resultatet pekar på att respondenterna tycker att utrymmet i de lokala tidningarna är lågt.

5.6.2 Förtroende Dala-Demokraten

Förtroendet för Dala-Demokraten är varken bra eller dåligt och det är svårt att dra några slutsatser om förtroendet för tidningen eftersom att en stor majoritet av de svarande uppger att de inte har någon uppfattning om Dala-Demokraten.

Figur 5.6.2a. Diagrammet visar respondenternas förtroende för Dala-Demokraten.

Detta kan till stor del förklaras av att det är få människor i kommunen som läser tidningen.

Enligt nyhetschefen har man idag ingen egen bevakning av kommunen utan allt material som berör kommunen köps in från Dalarnas Tidning.

Man kan tydligt se i resultatet att ju yngre personerna är, desto mer tar man del av tidningen, vilket leder till att man också har en högre tendens till att ha ett förtroende överhuvudtaget.

Man kan se en tendens i resultatet att de äldre har ett högre förtroende för Dala-Demokraten än de yngre. Nio procent av de äldre uppger att de har ett "Mycket stort" eller "Ganska stort" förtroende jämfört med den yngre kategorins tre procent.

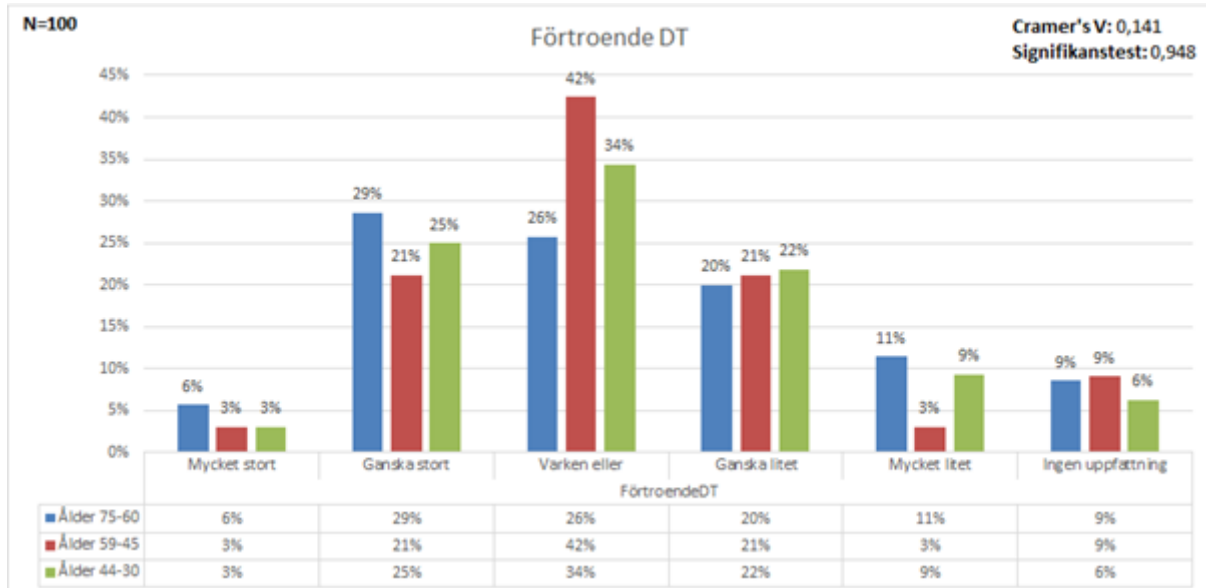
De yngre är också de enda som uppger att de har ett "Ganska litet" eller "Mycket litet" förtroende för DD.

Ingen i kategorin medelålder uppger att de har ett stort - eller litet förtroende. 24 procent av de svarande har svarat "Varken eller" 76 procent har svarat att de inte har någon uppfattning.

Utifrån vad Allern (2012) skriver, att nyheterna helst ska beröra förhållanden eller personer som finns i det definierade täckningsområdet, så är detta en möjlig tolkning och förklaring av resultatet. Speciellt när man tar i beaktning att Dala-Demokraten inte längre har någon lokalredaktion i Malung-Sälen eller någon egen bevakning,

5.6.3 Förtroende Dalarnas tidningar

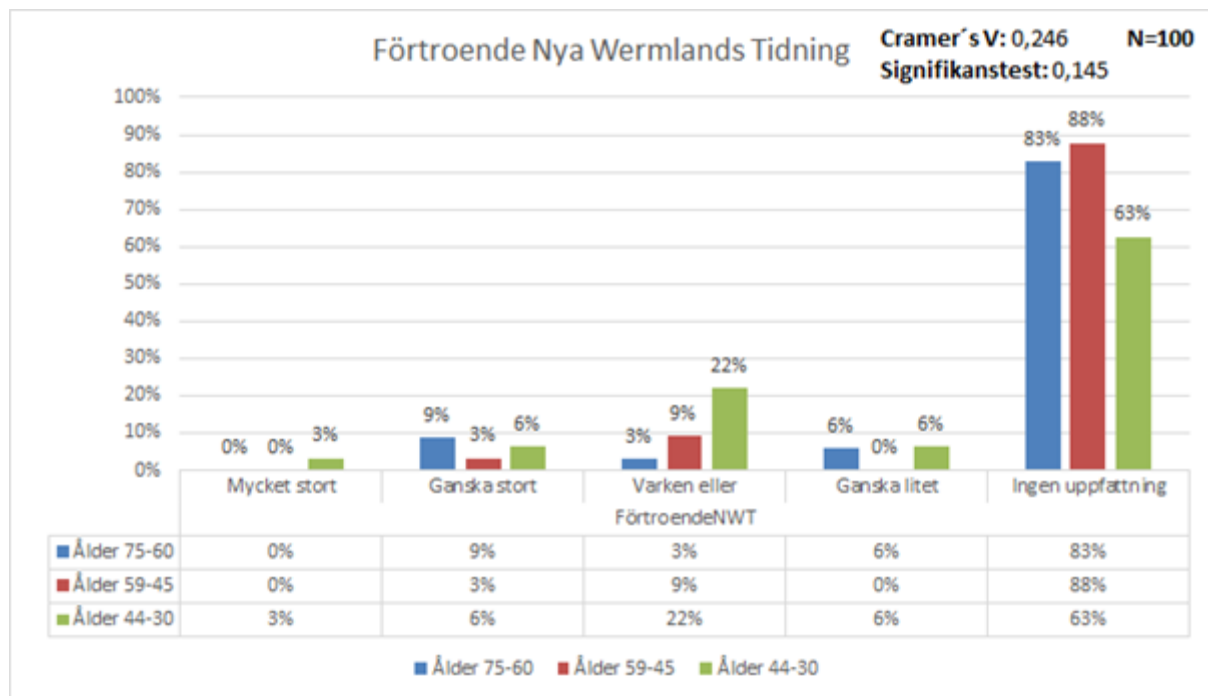
Som resultatet visar är förtroendet jämt fördelat och väldigt spritt mellan alla ålderskategorierna. Inget svarsalternativ har någon klar majoritet och sticker därför inte ut nämnvärt. Det alternativ som fick flest svar var "Varken eller". Sett till alla tabeller är de det alternativet som fått genomgående flest svar.

Figur 5.6.3a. Diagrammet visar förtroendet för Dalarnas Tidningar.

Resultatet i studien är tvetydigt. Nord och Nygren (2002) menar att de lokala medierna har som högt förtroende hos läsarna. Anledningen till det är att de lokala medierna befinner sig i närheten till sin publik och har varit förankrad inom täckningsområdet länge. Vår studie visar inte att förtroendet är högt, men inte heller lågt. En tänkbar anledning kan vara att tidningen 2015 drog ner på sin lokala bevakning i kommunen. Det är möjligt att resultat av nedläggningen 2015 ännu inte märkts av på läsarnas förtroende, därav det spridda resultatet. Det är dock svårt att generalisera resultatet då signifikansvärdet är väldigt lågt och därmed är resultatet inte statistiskt säkerställt.

5.6.4 Förtroende Nya Wermlands Tidning

Figur 5.6.4a. Figuren beskriver respondenternas förtroende för Nya Wermlands Tidning.

Förtroendet för Nya Wermlands Tidning skiljer sig knappt från resultatet från förtroendet för Dala-Demokraten. I båda frågorna har en klar majoritet ingen uppfattning om sitt förtroende. Detta kan med stor sannolikhet tillskrivas att få av respondenterna läser tidningen.

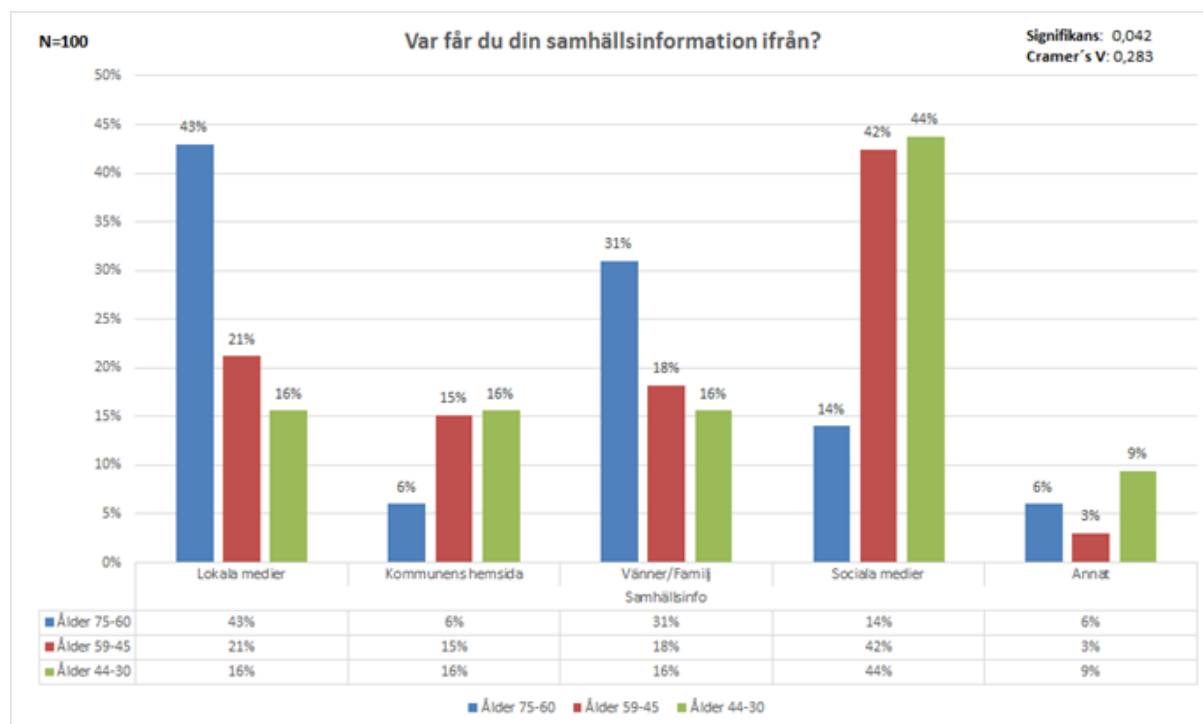
Bevakningen av kommunen görs inte längre på daglig basis. Istället görs några få nedslag, i regel på distans, i en kommun där man tidigare hade en god bevakning. Också här kan man koppla Allerns (2012) teorier till resultatet.

5.7 Samhällsinformation

I jämförelsen mellan hur de olika åldrarna tar del av kommunal information var lokala medier i den äldsta kategorin som störst och sociala medier dominerade bland de två andra kategorierna. Att informera sig om kommunala och samhälleliga angelägenheter var också jämnstor mellan alla ålderskategorier när de kom till att få den via vänner och familj, då kunde det handla om att de antingen jobbade för kommunen eller att de kände någon som var verksam inom det kommunala.

Att gå via kommunens hemsida var vanligare hos de två yngre kategorierna än vad det var bland dem äldre.

Vi hade också ett svarsalternativ som var "Annat". Där fick respondenterna förtydliga vad annat kunde vara för något. De allra flesta preciserade då att de fick sin samhällsinformation från det lokala annonsbladet: Malungsnytt.

Figur 5.7a. Figuren visar var respondenterna främst får sin samhällsinformation ifrån.

Det som går att slå fast är att det är vanligare att informera sig medelst sociala medier om samhällsinformation i våra två yngsta ålderskategorier, men att det också förekommer i vår äldsta åldersgrupp. De gör det bland annat i högre utsträckning än att exempelvis söka sin samhällsinformation via kommunens hemsida. Att göra det via sociala medier kan vara att följa till exempel Malung-Sälens kommun på Facebook.

Det resultatet som verkligen sticker ut är att den äldre åldersgruppen tar del av kommunal information genom de lokala medierna och att medelålder och yngre gör det via sociala medier. Statistiken visar på, precis som Wadbring (2012) hävdar, att medieanvändningen kan se lite olika ut beroende på vilken typ av användning som samverkar i relation till åldern. Det kan vara så att de äldre, som Wadbring (2012) skriver, exempelvis läser den tryckta lokala morgontidningen i större utsträckning än vad yngre personer gör (Wadbring 2012, 303). De

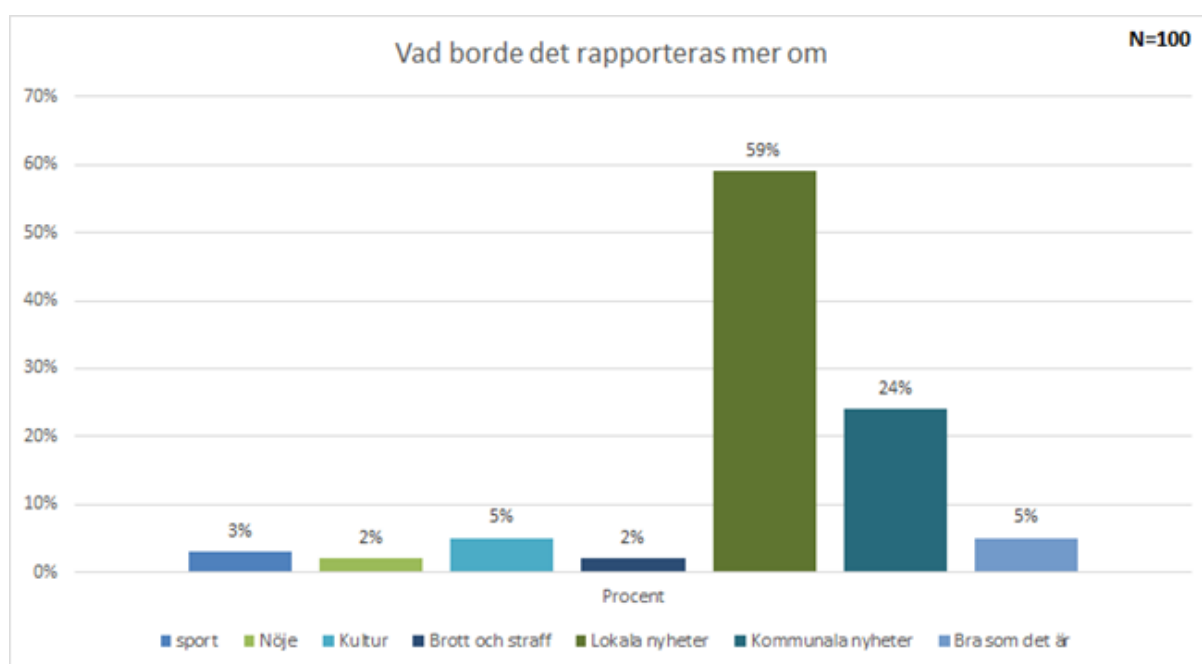
yngre har om möjligt påverkats av olika faktorer som gör att de nu väljer gå genom sociala medier för att informera sig om kommunen snarare än att göra det via de lokala medierna.

Utifrån Nygrens (1999) teorier om medier som förstahandskälla till politiker- och kommunala nyheter, ser vi ett exempel bland de äldre att de tar del av samhällsinformation från de lokala medierna. Men motsatsen visar det sig alltså göra bland majoriteten av de två yngre kategorierna som väljer sociala medier.

Kent Asp (1997) har hävdats att kommunala nyheter får en mer framskjutande roll och utrymme i tidningen tack vare de kommunala nyheternas stora intresse. Som det gick att se i resultatfiguren 5.3c tycker en stor majoritet att bevakningen har blivit sämre i kommunen sedan 2015.

5.8 Vad borde det rapporteras mer om i Malung-Sälen

Sista frågan i frågeformuläret, innan vi ställde de mer kontroversiella frågorna, var vad respondenterna ville att det skulle rapporteras mer om i kommunen. Det var framför allt två svarsalternativ som stack ut från de sju alternativen. De flesta av respondenterna - 59 procent - svarade att de ville att det skulle rapporteras mer om rent allmänna lokala nyheter som berör kommunen. Sedan svarade 24 procent att de ville att kommunala nyheter skulle komma högre upp på nyhetsagendan. I övrigt svarade resterande respondenter att de antingen ville ha mer kultur, sport, nöje, brott och straff-nyheter eller att de var nöjda med det som i dagsläget rapporteras från Malung-Sälens kommun.

Figur 5.8a Figuren visar vad invånarna i kommunen tycker medierna borde rapportera mer om.

Det finns alltså en tydlig avsaknad av mer lokala nyheter - som berättar om allt från stängda butiker eller om någon framgångsrik person i trakten. Men för den delen också nyheter som behandlar kommunens angelägenheter.

Resultatet tyder på, precis som i den medborgarundersökning som SOU (2016) redovisar i medieutredningen, att medborgare i kommuner utan nyhetsredaktioner har en större vilja att kunna ta del av mer kvalitativ journalistik.

Resultaten tyder också på precis det som Asp (1997) hävdar om kommunala nyheter. Han menar att kommunala nyheter har ett generellt högt läsvärde hos publiken och att det inte enbart de som är politiskt intresserade som eftersöker dessa nyheter, utan intresset kan också komma från dem som är mindre intresserad men som har ett starkt lokalt intresse. Då är det kanske inte oväntat att respondenterna bland annat tycker att det främst ska rapporteras mer om kommunala nyheter.

Utifrån Johanssons teorier (1997) om de kommunala nyheternas intresse ser vi ett exempel på varför intresset för kommunala nyheter är stort. Johansson menar att bland annat boendetid på orten kan vara en förklaring varför de är så populära. Många av våra respondenter uppgav i enkätundersökningarna, att de under hela sitt liv bott i kommunen. Detta kan således vara ett svar på varför kommunala nyheter ligger högt upp på önskelistan.

Resultatet tyder, precis som Nygren (2004) hävdar, att de kommunala nyheterna har ett högt nyhetsvärde tack vare dess närhet och det faktum att dessa nyheter berör många.

Å andra sidan är det möjligt att som Johansson (1997) teorier belyser att en faktor till hur flitigt man tar del av kommunala nyheter kan handla om tillgång till nyheter som rör den egna kommunala sfären. Det vill säga hur mediasituationen ser ut i området medborgaren bor i. Utifrån den teorin kan man se det på två sätt. Det är möjligt att respondenterna anser att de har tillräckligt med nyheter som belyser kommunens arbeten och att de då hellre ser att det rapporteras mer allmänna lokala nyheter. Eller så är det för att de anser att det är för få kommunala nyheter och därför vill ha mer.

Resultatet tyder på att respondenterna vill ha mer av både lokala- och kommunala nyheter. Om lokala nyheter saknas är det dessutom mer troligt att den politiska debatten blir mindre intensiv, eftersom publiken inte kan följa med i händelserna eller tillgodose sig med kunskap (Nord & Nygren 2002, 250). Utifrån teorin om samtalsdemokratin ser vi här ett exempel på att respondenterna vill delta i mer politiska samtal och debatter och att de vill få ett större utrymme att komma till tals och vara med och påverka. Utifrån deltagardemokratin skriver Nord och Strömbäck (2012) att det åligger journalisternas intresse att få publiken att engagera sig politiskt lyfta upp dem som anses vara engagerade. Resultatet talar då för att respondenterna anser att de vill få större uppmärksamhet rent allmänt och därför vill ha mer lokala nyheter.

6. Slutsats och slutdiskussion

6.1 Slutsats

Vi har med den här studien tagit reda på hur invånarna i Malung-Sälens kommun ser på den rådande mediebevakning av kommunen. Utifrån vårt case - Malung-Sälens kommun - ville vi alltså se hur tomrummet efter nedläggningarna av lokalredaktionerna ser ut och vad det har lett till.

En majoritet av våra respondenter - 84 procent - svarade att mediebevakningen förändrats till det sämre sedan den sista lokaltidningsredaktion stängde i kommunen år 2015. I våra informantintervjuer med representanter från de lokala medierna uppger de alla att de är medvetna om att bevakningen av kommunen har blivit sämre nu när det inte finns lika många journalister kontinuerligt på plats. Bevakningen har alltså blivit till det sämre i en kommun där det har visat sig finnas ett stort intresse för lokala medier enligt våra respondenter.

Sociala mediers snabba framväxt på senare år är tydligt i vårt resultat. Idag uppger respondenterna att de får sin kommunala information i lika stor utsträckning från de lokala medierna som de sociala medierna. Vi tycker att Gunnar Nygrens teorier om politiker och medborgare blir aktuella här. Vi kan hålla med Nygrens idéer om att gapet mellan politiker och medborgare har ökat och att mediernas betydelse också har ökat (Nygren 1999, 208-209), men i vår studie är det tydligt att sociala medier också är viktigt för medborgarna för att ta del av information. Idag finns alla stora mediekoncerner och medieinstitutioner på sociala medier och vi förutspår att de bara kommer få en ökad betydelse i framtiden.

Lokala medier har ett starkt förtroende slår Nord och Nygren fast i studien ”*Medieskugga*” (2002, 190). Men just det stämmer inte riktigt överens med det resultat vi fick. Vi kunde i vår studie varken säga att förtroendet är dåligt eller bra för den lokala pressen. Det vi däremot kan se är att en majoritet av våra respondenter tycker att förtroendet och mediebevakningen i kommunen blivit sämre sedan nedläggningarna 2015.

Detta faktum är både nyhetschefer och reportrar i Malung-Sälen medvetna om. Flera stycken vi har pratat med uppger att situationen inte är önskvärd för någon och att det borde göras mer lokala nyheter. En reporter uppgav att situationen i kommunen är så pass illa att han själv aldrig skulle köpa tidningen.

Det visade sig att Sveriges Radio Dalarna och att SVT Dalarna hade ett högt förtroende hos alla åldersgrupper, vilket i sig inte är särskilt uppseendeväckande eftersom de, tillsammans med Systembolaget, är de samhällsinstitutioner, medier eller företag som har störst förtroende hos det svenska folket enligt Medieakademiens förtroendebarmeter (Förtroendebarmetern, 2016). Vårt resultat speglar svenska folkets förtroende.

Det har pågått en utveckling de senaste åren på den lokala mediemarknaden som har inneburit att det just nu inte finns någon lokaltidningsredaktion kvar i kommunen, som mest har det totalt funnits åtta till tio tidningsreportrar stationerade i Malung-Sälen. Studiens resultat blir ett fall av det rådande medielandskapet i Sverige, där allt fler lokalredaktioner försvinner.

Det vi kan se som det nya som denna studies resultat tydligt visat, och som även styrks av vad våra informantintervjuer säger, är hur överens de är om hur mediebevakningen av kommunen har förändrats till det sämre sedan de utarmats på fasta journalister i kommunen. Vissa av respondenterna uttryckte att de ville säga upp sin prenumeration på grund av den försämrade bevakningen.

Sett till tidigare forskning är vårt resultat inte särskilt olik tidigare studier som gjorts inom ämnet medieskugga. Studien *“Det är så tyst om allting”: Jokkmokk – en publikstudie av en kommun som lämnats i medieskugga”* liknar till stora drag den studie vi har gjort. Resultatet i den studien visar att invånarna i Jokkmokk, precis som de i Malung-Sälen, har ett stort intresse för lokala nyheter och att respondenterna i Jokkmokk tycker att bevakningen sedan nedläggningarna av de lokala redaktionerna utvecklats till det sämre.

Den kanske största studien som gjorts inom ämnet medieskugga i Sverige är Gunnar Nygren och Lars Nords studie från 2002, *Medieskugga*. Den har varit till stor inspiration för vår studie men är samtidigt svår att jämföra med vår egen eftersom den fokuserar på Storstockholm med närområde och inte på kommunal nivå. Nyhetsvärdering och nyhetshändelser skulle vi påstå skiljer sig i Storstockholmsområdet gentemot en mindre kommun som Malung-Sälen.

Överlag skulle vi påstå att vårt resultat är generaliserbart och representativt för hela populationen.

Däremot är vi medvetna om att vissa av våra resultat har ett för högt signifikansvärde vilket innebär att man inte statistiskt kan säkerhetsställa resultatet.

Studien har ökat vår förståelse för invånarna i Malung-Sälens kommuns intresse för lokala nyheter och behovet av lokala nyheter. Vår bild av detta har stärkts och illustreras av en hög konsumtion av lokala nyheter.

6.2 Slutdiskussion

Det som har hänt i Malung-Sälens kommun är ingen enskild händelse, vilket liknande studier som gjorts är ett bevis på. Tidningsdöden har debatterats flitigt under många år och exemplifieras av nyheten som kom under sensommaren 2016, att koncernen Mittmedia planerade att göra om alla sina tidningar till gratistidningar och dessutom sparka 75 procent av sina journalister (Dagens Nyheter, 2016). Förslaget kom att kallas Alternativ B men som ledningen i Mittmedia var noga med att påpeka bara var ett alternativ bland flera andra.

I en liten kommun som Malung-Sälen skulle detta potentiellt bli förödande. I kommunen finns enligt vår studie ett redan utbrett missnöje med hur den lokala journalistiken bedrivs. Detta skulle kunna vara spiken i kistan för den lokala journalistiken, inte bara i Malung-Sälen utan även på flera mindre kommuner med fler igenbommade lokalredaktioner till följd. För kommunen Malung-Sälens tidningar skulle detta Alternativ B innebära att Falu-Kuriren, som är den största dagstidningen på orten, görs om till gratistidning som kommer ut tre dagar i veckan.

Är detta verkligen den utveckling som medborgarna vill ha? Enligt vår studie är behovet och önskan efter lokala nyheter stort, och vi befärar att det är läsarna och medborgarna som blir de stora förlorarna om detta alternativ skulle bli verklighet.

Vi befärar att detta förslag från Mittmedia bara skulle leda till en större centralisering av medierna vilket i sin tur leder till en större medieskugga faller över landets alla mindre orter.

Denna utveckling skulle kunna leda till att befolkningen Malung-Sälen får det svårare att hitta någon identitet som knyter an till det lokala när det finns mindre nyheter att del av från närområdet. Färre och färre nyheter berör det som publiken känner igen och kan identifiera sig med. Den effekten stöds av Blumlers teorier om uses and gratifications till vad Nord och

Nygren slår fast när de pratar om vikten av lokala medier. Kunskapsklyftor skulle också kunna komma bli ett stort problem i längden när bevakningen av det lokala blir till det sämre, precis som Nygren (2005) hävdar. På ett demokratiskt plan blir det problematiskt när det rapporteras mer sällan om ett område, i det här fallet Malung-Sälen. Den minskade bevakningen skulle kunna få till följd att medborgarna går miste om viktiga frågor som kommunen för och som är frågor som kan komma att påverka hela befolkningen i kommunen. De berövas möjligheten att ta del av viktiga samhällsfrågor. Det tillhör bland annat journalisternas uppgifter att granska den politiska makten. Journalistiken är den viktigaste informationskällan för medborgare. Men när det blir färre journalister blir bevakningen av de kommunala makthavarna således också sämre. Medborgarna blir förlorarna när politikerna tillåts arbeta utan insyn av några journalister och det gör att de antingen inte blir underrättade om vad som försiggår inom den lokala politiken eller medborgarna helt sonika själv får ta saken i egna händer och söka efter information hos kommunen.

Journalistiken ska trots allt fylla en stor demokratisk uppgift, och utan fungerande massmedier är demokratin otänkbar. Journalister behövs för att skapa demokratisk delaktighet. De ska bidra till en fungerande åsiktsbildning och i längden till att demokratin håller sig intakt och stark. Men hur ska detta uppfyllas när rapporteringen stadigt försämras? Journalistikens roll som demokratisk förmedlare i kommunen Malung-Sälen går att ifrågasätta när det skärs ned på journalister och att vårt resultat visar att man upplever att bevakningen blivit sämre.

Hur skulle en sådan här utveckling kunna stävjas? En lösning skulle vara det som SOU (2016) lägger fram som förslag i medieutredningen som kan komma fylla en stor demokratisk potential. Nu när samhället har digitaliserats i hög utsträckning så har det ökat möjligheterna för medborgare att kunna skapa eget innehåll och distribuera information. Att bli medborgarjournalister. Men hur ska de kunna göra det på ett tillförlitligt sätt? Vi ser samma problem som SOU trycker på, det vill säga, hur ska medborgarna kunna agera som journalister? Har de den objektivitet och kompetens som krävs för att skriva och rapportera nyheter som dagens professionella journalister. Vi tror att de skulle behöva få någon form av utbildning som upplyser dem om vad professionell journalistik är och vad den handlar om. Speciellt utifrån objektivitet, de pressetiska reglerna och källkritik.

Ett sätt att ta forskningen vidare inom detta ämnet medieskugga skulle vara att utvidga dels den grundläggande förståelsen över hur läget är i fler liknande områden som Malung-Sälen. Där lokala medier haft en starkt fäste men där utvecklingen gått mot en utarmning av journalister. Vi tycker att det saknas en bredare nationell forskning om ämnet medieskugga eftersom att ämnet är väldigt aktuellt i och med mediebranschens stora förändringar. Därför efterlyser vi mer nationell forskning som kan ge en bredare kunskap som medierna kan lära sig av.

En tänkbar idé om hur man kunna ta forskningen om medieskugga vidare är att bedriva aktionsforskning. Det handlar om att skapa sig en djupare förståelse om ett fenomen, att man helt enkelt tar sin forskning ut i praktiken. De främsta momenten i forskningen är att ställa frågor till dem som befinner sig i det undersökningsområde där man satt upp forskningen. I medieforskningen handlar det om att åka ut och sätta upp en tillfällig redaktion på ett ställe där man misstänker eller vet att det råder en svag mediesituation. Fler moment är att följa processen, och sedan reflektera över vad som sker (Rönnerman, 2012).

Under arbetet med studien har vi varit förskonade från stora problem eller svårigheter. Vi hade visserligen ett stort bortfall vilket gjorde insamlingen av data mer tidskrävande än vi planerade från början, men vi känner att detta har varit utanför vår makt. Tanken från början var att göra en kvalitativ studie tillsammans med den kvantitativa, men i och med det stora bortfallet och den tid det tog att samla in vår data så kände vi att det inte fanns tid till att använda oss av två metoder.

7. Källhänvisningar

Tryckta källor:

Allern, Sigurd (2012). Journalistiken och kommersialiseringen. I Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2012). *Medierna och demokratin*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Barmark, Mimmi & Djurfeldt, Göran (2015). *Statistisk verktygslåda 0 - att förstå och förändra världen med siffror*. Lund: Studentlitteratur.

Blumler, Jay G (1979). The Role of Theory in Uses and Gratifications Studies. *Communication Research*. January (1979) vol. 6 no. 1 9-36. doi: 10.1177/009365027900600102

Eliasson, Annika (2013). *Kvantitativ metod från början*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur

Elliot, Maria (1997). *Förtroendet för medierna*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oskarsson, Henrik & Wägnerud, Lena (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., (rev.) uppl. Stockholm: Norstedts juridik.

Fishkin, James S & Laslett, Peter (2003). Introduction. I Fishkin, James S & Laslett, Peter (red.). *Debating Deliberative Democracy* (s.1-6). Oxford: Blackwell.

Granqvist Elangowan, Elizabeth & Nilsson, Linda-Marie. 2014. *"Det är så tyst om allting": Jokkmokk – en publikstudie av en kommun som lämnats i medieskugga*. Kand., Stockholms universitet.

Institutet för mediestudier. 2015. *Mediestudiers årsbok 2015: Kommunrapportering* (Hämtad: 2016-11-14)

Johansson, Bengt (2010). Surveyundersökningar. I Ekström, Mats & Larsson, Larsåke (red.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Katz, Elihu, Blumler, Jay G & Gurevitch, Michael (1974) Uses and gratifications research. *The Public Opinion Quarterly*, Vol. 37, No. 4 (Winter, 1973-1974), pp. 509-523

Kovach, Bill & Rosenstiel, Tom (2001). *The Elements of Journalism. What Newspeople Should Know and the Public Should Expect*. New York: Crown Publishers.

- Naurin, E (2003) Mandatmodellen - Om löften och förhoppningar bland partier och väljare. I Gilljam, Mikael & Hermansson, Jörgen (red). *Demokratis mekanismer* (s. 54-65) Lund: Liber
- Nord, Lars & Nygren, Gunnar (2002). *Medieskugga*. Stockholm: Atlas
- Nord, Lars & Strömbäck, Jesper. (2012). Journalistiken och politiken. I Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2012). *Medierna och demokratin*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Nygren, Gunnar (1999). *Inte bara kontokort: lokal journalistik och kommunal tystnad*. Stockholm: Ordfront.
- Nygren, Gunnar (2004). Lokaljournalistiken och den lokala demokratin. I Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2004). *Medierna och demokratin* Lund: Studentlitteratur.
- Nygren, Gunnar (2005). *Skilda medievärldar: Lokal offentlighet och lokala medier i Stockholm*. Stockholm: Södertörns Högskola.
- Oppenheim, Abraham Naftali (1992). *Questionnaire design, interviewing and attitude measurement*. New ed. London: Pinter.
- Rubin, Alan M (2009). Uses and gratification. An Evolving Perspective of Media Effects. I Robin, L. Nabi & Mary Beth Oliver (red.) (2009). *The SAGE Handbook of Media Processes and Effects*. Thousand Oaks: Sage.
- Rubin, Alan M & Windahl, Sven (1986) The Uses and dependency model of mass communication. *Critical Studies in Mass Communication*, 01 June 1986, Vol.3(2), p.184-199
- Rönnerman, Karin (2012). *Aktionsforskning i praktiken*. 2. Uppl. Lund: Studentlitteratur.
- SOU 2016:80. Medieutredningen. En gränsöverskridande mediepolitik: Slutbetänkande.
- Strömbäck, Jesper (2014). *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation* 2. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Stúr, Elisabeth (2012). Den globaliserade medievärlden. I Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2012). *Medierna och demokratin*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Trost, Jan & Hultåker, Oscar (2007). *Enkätboken*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Trost, Jan & Hultåker, Oscar. (2016). *Enkätboken*. 5. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Wadbring, Ingela. (2012). Medierna och den svårfångade publiken. I Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (red.) (2012). *Medierna och demokratin*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Weibull, Lennart (1995). Det mest lästa - och det viktiga. I Kratz, Charlotte & Weibull, Lennart (red). *Tidningsmiljöer. Dagstidningsläsning på 1990-talet*. Göteborg: JMG/Göteborgs universitet.

Østbye, Helge, Knapskog, Karl, Helland, Knut & Larsen, Leif Ove (2004). *Metodbok för medievetenskap*. 1. uppl. Malmö: Liber ekonomi.

Elektroniska källor:

Delin, Mikael. 2016. Mittmedias plan kan slå hårt mot lokaltidningar. Dagens Nyheter. <http://www.dn.se/kultur-noje/mittmedias-plan-kan-sla-hart-mot-lokaltidningar/> (Hämtad: 2017-01-04)

Qvicker, Patrik. 2015. Sista lokalredaktionen stänger. SVT. <http://www.svt.se/nyheter/lokalt/dalarna/idag-stanger-han-redaktionen-i-malung>. (Hämtad: 2016-11-03)

Medieakademien. 2016. Förtroendebarmetern 2016. SIFO. http://medieakademien.se/wp-content/uploads/2014/02/Fo%CC%88rtroendebarmetern_2016.pdf (Hämtad: 2017-01-01)

Muntliga källor:

Carlsson, Peter (2016). Nyhetschef Dala-Demokraten. Telefonintervju 2016-11-21.

Olsson, Leif (2017). Reporter Dalarnas Tidningar. Telefonintervju 2017-01-03

Qvicker, Patrik (2016). Videojournalist på SVT Dalarna (Sälen). Telefonintervju 2016-11-21.

Sundin, Hans-Olof (2016). Nyhetsproducent SR Dalarna. Telefonintervju 2016-11-25

Öström, Olov (2016). Nyhetschef Nya Wermlands Tidningen. Telefonintervju 2016-12-15

Bilagor

Bilaga 1. Telefonenkät

“Hej!

XX heter jag och ringer från Mittuniversitetet. Det är så här att jag håller på att skriva ett examensarbete om dagens mediebevakning i Malung-Sälens kommun och därför skulle jag gärna vilja göra en kort enkät med dig om vad du tycker om den. Den tar cirka 5-10 minuter. Skulle det gå för sig?”

1. Hur intresserad är du att ta del av lokala nyheter?

- Mycket intresserad
- Intresserad
- Måttligt intresserad
- Inte alls intresserad

2a. Hur ofta tar du del av lokala medier?

- Varje dag
- Någon gång i veckan
- Någon gång i månaden
- Någon gång i kvartalet
- Någon gång om året
- Aldrig

2b. Hur ofta tar du del av följande lokala medier?

	Varje dag	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Någon gång i kvartalet	Någon gång om året	Aldrig
Sveriges Radio P4 Dalarna						
SVT Dalarna						
Dalarnas tidning						
Dala-Demokraten						
Nya Wermlands tidning						

**3. Vilket av följande alternativ får du främst din samhällsinformation från?
(Med samhällsinfo menar vi kommunfrågor och kommunpolitik)**

- Lokala medier _____ (Definiera: tidning/radio/tv)
- Kommunens hemsida
- Vänner/Familj
- Sociala medier
- Annat _____

4. Upplever du att mediebevakningen av Malung-Sälen har förändrats sedan den sista lokalredaktionen lades ner 2015?

- Ja, till det bättre
- Ja, till det sämre
- Nej, ingen förändring
- Visste inte att de lagts ner

5. Har ditt förtroende förändrats för lokala medier sedan lokalredaktionerna lades ner?

- Ja, till det bättre
- Ja, till det sämre
- Nej, ingen skillnad
- Tar aldrig del av lokaltidningar

6. Hur stort förtroende har du för dina lokala medier?

(“På en skala 1-5, där 5 är mycket stort förtroende och 1 är mycket litet förtroende, hur stort förtroende har du för SVT Dalarna?”)

	5. Mycket stort förtroende	4. Ganska stort förtroende	3. Varken stort eller litet förtroende	2. Ganska litet förtroende	1. Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning
Sveriges Radio P4 Dalarna						
SVT Dalarna						
Dalarnas tidning						
Dala-Demokraten						
Nya Wermlands tidning						

7. Hur upplever du Malung-Sälens utrymme i dina lokala medier?

	5. Mycket stort	4. Stort	3. Varken stort eller litet	2. Litet	1. För litet	Ingen uppfattning
Lokaltidningen						
Lokalradion						
Lokal-tv						

8. Om du fick välja, vad borde det rapporteras mer om? (Förklara att personen ska välja ett svar, det som de verkligen saknar mest)

- Sport
- Nöje
- Kultur
- Brott och straff
- Lokala nyheter
- Kommunala nyheter
- Bra som det är

Sist men inte minst!

- Man
- Kvinna

Vilket år är du född? År _____

Vad har du för utbildning?

- Grundskola
- Gymnasium
- Eftergymnasial utbildning
- Högskola/Universitet

Hur länge har du bott i Malung-Sälens kommun?

_____ år

Har du övriga synpunkter på denna undersökning och dess frågor?